Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

ΚΕΙΜΕΝΑ ΠΟΥ ΕΓΚΡΙΘΗΚΑΝ

P10_TA(2026)0123

Ενίσχυση της συνδεσιμότητας, διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και προώθηση της τοπικής αριστείας στον ευρωπαϊκό τουρισμό — διαχείριση προορισμών και ανάπτυξη του περιφερειακού τουρισμού

Ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 28ης Απριλίου 2026 σχετικά με την ενίσχυση της συνδεσιμότητας, τη διατήρηση της πολιτιστικής κληρονομιάς και την προώθηση της τοπικής αριστείας στον ευρωπαϊκό τουρισμό: διαχείριση προορισμού και ανάπτυξη του περιφερειακού τουρισμού (2025/2120(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 174, 195 και 349,

– έχοντας υπόψη τον κανονισμό (ΕΕ) 2024/1028 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, για τη συλλογή και την κοινοχρησία δεδομένων που αφορούν υπηρεσίες βραχυχρόνιας μίσθωσης ακινήτων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724[1],

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2024/2831 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Οκτωβρίου 2024, για τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας των εργαζομένων σε πλατφόρμες[2],

– έχοντας υπόψη την οδηγία (ΕΕ) 2019/904 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο

---

1 ΕΕ L, 2024/1028, 29.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1028/oj.
2 ΕΕ L, 2024/2831, 11.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/2831/oj.

περιβάλλον[3],

– έχοντας υπόψη την απόφαση (ΕΕ) 2023/936 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 10ης Μαΐου 2023, σχετικά με το Ευρωπαϊκό Έτος Δεξιοτήτων[4],

– έχοντας υπόψη τη σύσταση (ΕΕ) 2025/1021 της Επιτροπής, της 22ας Μαΐου 2025, σχετικά με τη φτώχεια στον τομέα των μεταφορών: εξασφάλιση οικονομικά προσιτής, προσβάσιμης και δίκαιης κινητικότητας[5],

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Μαρτίου 2025, με τίτλο «Μια Ένωση Δεξιοτήτων» (COM(2025)0090),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 26ης Φεβρουαρίου 2025, με τίτλο «Η συμφωνία για καθαρή βιομηχανία: Κοινός χάρτης πορείας για την ανταγωνιστικότητα και την απανθρακοποίηση» (COM(2025)0085),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 29ης Ιανουαρίου 2025, με τίτλο «Πυξίδα Ανταγωνιστικότητας για την ΕΕ» (COM(2025)0030),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Ιουλίου 2023, με τίτλο «Προς έναν κοινό ευρωπαϊκό χώρο δεδομένων για τον τουρισμό: προώθηση της κοινοχρησίας δεδομένων και της καινοτομίας στο τουριστικό οικοσύστημα» (C(2023)4787),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 17ης Μαΐου 2021, με τίτλο «Μια νέα προσέγγιση για βιώσιμη γαλάζια οικονομία στην ΕΕ: Μετασχηματισμός της γαλάζιας οικονομίας της ΕΕ για ένα βιώσιμο μέλλον (COM(2021)0240),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 4ης Μαρτίου 2021, με τίτλο «Σχέδιο δράσης για τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων» (COM(2021)0102),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 1ης Ιουλίου 2020, με θέμα «Ευρωπαϊκό Θεματολόγιο δεξιοτήτων για βιώσιμη ανταγωνιστικότητα, κοινωνική δικαιοσύνη και ανθεκτικότητα» (COM(2020)0274),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 27ης Μαΐου 2020, με τίτλο «Η ώρα της Ευρώπης: ανασύνταξη και προετοιμασία

---

3 ΕΕ L 155 της 12.6.2019, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/904/oj.

4 ΕΕ L 125 της 11.5.2023, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/936/oj.

5 ΕΕ L, 2025/1021, 26.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2025/1021/oj.

για την επόμενη γενιά» (COM(2020)0456) και το συνοδευτικό έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής με τίτλο «Identifying Europe's recovery needs» (Εντοπισμός των αναγκών ανάκαμψης της Ευρώπης) (SWD(2020)0098),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Μαΐου 2020, με τίτλο «Στρατηγική της ΕΕ για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 — Επαναφορά της φύσης στη ζωή μας» (COM(2020)0380),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 13ης Μαΐου 2020, σχετικά με τον τουρισμό και τις μεταφορές το 2020 και μετά (COM(2020)0550) και την έγκριση της δέσμης μέτρων για τον τουρισμό και τις μεταφορές,

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 11ης Δεκεμβρίου 2019, με τίτλο «Η Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία» (COM(2019)0640),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 22ας Μαΐου 2018, με τίτλο «Νέα ευρωπαϊκή ατζέντα για τον πολιτισμό» (COM(2018)0267),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 24ης Οκτωβρίου 2017, με θέμα «Ισχυρότερη και ανανεωμένη στρατηγική εταιρική σχέση με τις εξόχως απόκεντρες περιφέρειες της ΕΕ» (COM(2017)0623),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 2ας Ιουνίου 2016, σχετικά με μια ευρωπαϊκή ατζέντα για τη συνεργατική οικονομία (COM(2016)0356) και το σχετικό ψήφισμα του Κοινοβουλίου της 15ης Ιουνίου 2017[6],

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 20ής Φεβρουαρίου 2014, με τίτλο «Μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την τόνωση της ανάπτυξης και τη δημιουργία θέσεων εργασίας στον παράκτιο και θαλάσσιο τουρισμό» (COM(2014)0086) και το έγγραφο εργασίας των υπηρεσιών της Επιτροπής, της 30ής Μαρτίου 2017, για τον ναυτικό τουρισμό (SWD(2017)0126),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 2010, με τίτλο « Η Ευρώπη, ο πρώτος τουριστικός προορισμός στον κόσμο – ένα νέο πλαίσιο πολιτικής για τον ευρωπαϊκό τουρισμό» (COM(2010)0352) και το σχετικό ψήφισμα του Κοινοβουλίου της 27ης Σεπτεμβρίου 2011[7],

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 30ής Ιουνίου 2021, με τίτλο «Ένα μακρόπνοο όραμα για τις αγροτικές περιοχές

---

6 ΕΕ C 331 της 18.9.2018, σ. 125.
7 ΕΕ C 56 E της 26.2.2013, σ. 41.

της ΕΕ – Προς ισχυρότερες, συνδεδεμένες, ανθεκτικές και ευημερούσες αγροτικές περιοχές με ορίζοντα το 2040» (COM(2021)0345),

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής, της 4ης Φεβρουαρίου 2022, με τίτλο «Transition pathway for tourism» (Πορεία μετάβασης για τον τουρισμό) και τις εκθέσεις απολογισμού της για το 2023 και το 2024,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής, της 21ης Σεπτεμβρίου 2022, με τίτλο «Unbalanced tourism growth at destination level – root causes, impacts, existing solutions and good practices: final report» (Μη ισορροπημένη τουριστική ανάπτυξη σε επίπεδο προορισμού – βαθύτερα αίτια, επιπτώσεις, υφιστάμενες λύσεις και ορθές πρακτικές: τελική έκθεση),

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής, της 11ης Ιουνίου 2020, με τίτλο «Έκθεση της ΕΕ για τη γαλάζια οικονομία 2020»,

– έχοντας υπόψη το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 7ης Ιουνίου 2022 σχετικά με τις νήσους της ΕΕ και την πολιτική συνοχής: τρέχουσα κατάσταση και μελλοντικές προκλήσεις[8],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 14ης Δεκεμβρίου 2022 σχετικά με την εφαρμογή του νέου ευρωπαϊκού θεματολογίου για τον πολιτισμό και της στρατηγικής της ΕΕ για διεθνείς πολιτιστικές σχέσεις[9],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 25ης Μαρτίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση στρατηγικής της ΕΕ για βιώσιμο τουρισμό[10],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 19ης Ιουνίου 2020 σχετικά με τον τουρισμό και τις μεταφορές το 2020 και μετά[11],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 24ης Οκτωβρίου 2019 σχετικά με τις αρνητικές επιπτώσεις της χρεοκοπίας της εταιρείας Thomas Cook στον τουρισμό της ΕΕ[12],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 14ης Νοεμβρίου 2018 σχετικά με το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο για την περίοδο 2021-2027 – Η θέση του Κοινοβουλίου ενόψει συμφωνίας[13],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 29ης Οκτωβρίου 2015 σχετικά με νέες προκλήσεις και ιδέες για την προώθηση του τουρισμού στην

---

8 ΕΕ C 493 της 27.12.2022, σ. 48.
9 ΕΕ C 177 της 17.5.2023, σ. 78.
10 ΕΕ C 494 της 8.12.2021, σ. 106.
11 ΕΕ C 362 της 8.9.2021, σ. 55.
12 ΕΕ C 202 της 28.5.2021, σ. 73.
13 ΕΕ C 363 της 28.10.2020, σ. 179.

Ευρώπη[14],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 8ης Σεπτεμβρίου 2015 προς μια ολοκληρωμένη προσέγγιση στην πολιτιστική κληρονομιά για την Ευρώπη[15],

– έχοντας υπόψη τα ψηφίσματά του της 25ης Οκτωβρίου 2011 σχετικά με την κινητικότητα και την ένταξη ατόμων με αναπηρία και την ευρωπαϊκή στρατηγική για την αναπηρία 2010-2020[16], και της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για την Αναπηρία μετά το 2020[17],

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 1ης Δεκεμβρίου 2022, σχετικά με ένα ευρωπαϊκό θεματολόγιο για τον τουρισμό 2030,

– έχοντας υπόψη τα συμπεράσματα του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2021, με θέμα «Ο τουρισμός στην Ευρώπη για την επόμενη δεκαετία: βιώσιμος, ανθεκτικός, ψηφιακός, παγκόσμιος και κοινωνικός»,

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής των Περιφερειών, της 10ης Δεκεμβρίου 2025, με θέμα «Προς έναν βιώσιμο και ανθεκτικό τουρισμό στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Στρατηγική για ισορροπημένη και προσαρμοστική διαχείριση»[18],

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση πρωτοβουλίας της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της 27ης Φεβρουαρίου 2025, με θέμα «Ο τουρισμός στην ΕΕ: η βιωσιμότητα ως κινητήρια δύναμη για τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα του τομέα»[19],

– έχοντας υπόψη τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία,

– έχοντας υπόψη τον πίνακα δεικτών της ΕΕ για τον τουρισμό,

– έχοντας υπόψη το στατιστικό πλαίσιο για τη μέτρηση της βιωσιμότητας του τουρισμού,

– έχοντας υπόψη τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων[20],

– έχοντας υπόψη τη διακήρυξη της Πάλμα, της 31ης Οκτωβρίου 2023,

---

14 ΕΕ C 355 της 20.10.2017, σ. 71.
15 ΕΕ C 316 της 22.9.2017, σ. 88.
16 ΕΕ C 131 E της 8.5.2013, σ. 9.
17 ΕΕ C 362 της 8.9.2021, σ. 8.
18 ΕΕ C, C/2026/761, 24.2.2026, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2026/761/oj.
19 ΕΕ C, C/2025/2014, 30.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2014/oj.
20 ΕΕ C 428 της 13.12.2017, σ. 10.

με τίτλο «The path towards the social sustainability of tourism in the EU» (Η πορεία προς την κοινωνική βιωσιμότητα του τουρισμού στην ΕΕ), η οποία υπεγράφη από τους υπουργούς Τουρισμού των κρατών μελών της ΕΕ,

– έχοντας υπόψη την ευρωπαϊκή διακήρυξη για την ποδηλασία, της 3ης Απριλίου 2024[21],

– έχοντας υπόψη την έκθεση του ΠΟΤ της 18ης Σεπτεμβρίου 2018 με τίτλο «“Overtourism”? – Understanding and Managing Urban Tourism Growth beyond Perceptions» («Υπερτουρισμός;» – Κατανόηση και διαχείριση της ανάπτυξης του αστικού τουρισμού πέραν των αντιλήψεων),

– έχοντας υπόψη τα εγχειρίδια πόρων παγκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO, συμπεριλαμβανομένου του εγχειριδίου του 2002 με τίτλο «Managing Tourism at World Heritage Sites: a Practical Manual for World Heritage Site Managers» (Διαχείριση του τουρισμού σε μνημεία παγκόσμιας κληρονομιάς: πρακτικός οδηγός για διαχειριστές μνημείων παγκόσμιας κληρονομιάς) και της σχετικής καθοδήγησης για τη διαχείριση της συμπεριφοράς των επισκεπτών,

– έχοντας υπόψη τον παγκόσμιο κώδικα δεοντολογίας για τον τουρισμό[22],

– έχοντας υπόψη την έκθεση του Enrico Letta, της 17ης Απριλίου 2024, με τίτλο «Much more than a market» (Πολύ περισσότερο από μια απλή αγορά),

– έχοντας υπόψη την έκθεση του Mario Draghi, της 9ης Σεπτεμβρίου 2024, με τίτλο «Το μέλλον της ευρωπαϊκής ανταγωνιστικότητας»,

– έχοντας υπόψη τη μελέτη που ζήτησε η Επιτροπή Μεταφορών και Τουρισμού, της 15ης Οκτωβρίου 2018, με τίτλο «Overtourism: impact and possible policy response» (Υπερτουρισμός: αντίκτυπος και πιθανές πολιτικές απαντήσεις),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Μεταφορών και Τουρισμού (A10-0078/2026),

A. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τουρισμός αντιπροσωπεύει άμεσα περίπου το 5 % του ΑΕΠ της ΕΕ, αντιπροσωπεύοντας έναν σημαντικό

---

21 ΕΕ C, C/2024/2377, 3.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/2377/oj.

22 UN Tourism, «Global Code of Ethics for Responsible Tourism – Roadmap for Responsible and Sustainable Tourism Development» (Παγκόσμιος κώδικας δεοντολογίας για υπεύθυνο τουρισμό – Χάρτης πορείας για υπεύθυνη και βιώσιμη ανάπτυξη του τουρισμού), 1 Οκτωβρίου 1999.

κοινωνικοοικονομικό τομέα όσον αφορά την προστιθέμενη αξία, την απασχόληση και την περιφερειακή συνοχή, με ισχυρά πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα σε διάφορους τομείς· λαμβάνοντας υπόψη ότι, μόλις συνυπολογιστούν οι έμμεσες και δευτερογενείς επιπτώσεις, η συνολική συνεισφορά του τομέα αυξάνεται σε περίπου 10 % του ΑΕΠ της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σε ορισμένες χώρες και περιφέρειες, ο τουρισμός αντιπροσωπεύει ακόμη υψηλότερο μερίδιο της απασχόλησης και του ΑΕΠ, στηρίζοντας την περιφερειακή ανάπτυξη και μειώνοντας τις ανισότητες· λαμβάνοντας υπόψη ότι το 90 % του τουριστικού τομέα της ΕΕ αποτελείται από μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ), συμπεριλαμβανομένων των οικογενειακών επιχειρήσεων που είναι ιδιαίτερα ευάλωτες σε κρίσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι η τουριστική βιομηχανία της ΕΕ περιλαμβάνει περίπου 2,3 εκατομμύρια ΜΜΕ και απασχολεί περίπου 12,3 εκατομμύρια άτομα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρώπη παραμένει παγκόσμιος ηγέτης στον τουρισμό και ο κορυφαίος τουριστικός προορισμός στον κόσμο, παρά τις επικρατούσες οικονομικές και γεωπολιτικές αντιξοότητες[23], με τον τομέα να προβλέπεται να συνεισφέρει κατά 10,5 % στο ΑΕΠ της ΕΕ, μετά την ισχυρή δυναμική στις αρχές του 2025[24]·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική αξία του τουρισμού αμφισβητείται όλο και περισσότερο από το κοινωνικό, πολιτιστικό και περιβαλλοντικό κόστος, συμπεριλαμβανομένων των πιέσεων της στεγαστικής αγοράς, του υψηλότερου κόστους διαβίωσης για τους κατοίκους, του κατακερματισμού των χώρων διαβίωσης, της μη βιώσιμης χρήσης των πόρων και της αυξανόμενης πίεσης στις βασικές υποδομές· λαμβάνοντας υπόψη ότι δεκαετίες ανάπτυξης προσανατολισμένης στον όγκο, σε συνδυασμό με ρυθμιστικά κενά και κενά διακυβέρνησης, έχουν προωθήσει τον μη ισορροπημένο τουρισμό· λαμβάνοντας υπόψη ότι η δυναμική αυτή απαιτεί καλύτερη διακυβέρνηση και έξυπνη, βιώσιμη και τοπικά προσαρμοσμένη διαχείριση της ζήτησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τουρισμός από μόνος του δεν αποτελεί πρόβλημα και ότι η αποτροπή της εχθρότητας προς τον τουρισμό απαιτεί την έγκριση μιας ολιστικής στρατηγικής που θα συνδυάζει την οικονομική ανάπτυξη με την κοινωνική ευημερία, την προστασία του περιβάλλοντος, τη διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και τη μακροπρόθεσμη εδαφική ανθεκτικότητα·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το τουριστικό οικοσύστημα καλύπτει

---

23 Ευρωπαϊκή Επιτροπή Τουρισμού, «European travel maintains momentum in early 2025 despite rising global uncertainty» (Τα ταξίδια στην Ευρώπη διατηρούν τη δυναμική τους στις αρχές του 2025 παρά την αυξανόμενη παγκόσμια αβεβαιότητα), 7 Μαΐου 2025.

24 Παγκόσμιο Συμβούλιο Ταξιδίων και Τουρισμού, «Travel and Tourism to Create 4.5MN New Jobs across the EU by 2035» (Τα ταξίδια και ο τουρισμός θα δημιουργήσουν 4,5 εκατομμύρια νέες θέσεις εργασίας σε ολόκληρη την ΕΕ έως το 2035), 9 Απριλίου 2025.

πολλούς κλάδους, συμπεριλαμβανομένων των μεταφορών, των ταξιδιωτικών πρακτορείων και των τουριστικών πρακτόρων, των υπηρεσιών υποστήριξης, της στέγασης και της εστίασης, των δημιουργικών τεχνών και της ψυχαγωγίας, καθώς και των αθλητικών και ψυχαγωγικών δραστηριοτήτων, και λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι ζωτικής σημασίας να καταστεί δυνατή η συνεκτική ανάπτυξη και ανθεκτικότητά τους·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το αυξανόμενο κόστος ενοικίασης καταλύματος σε ολόκληρη την ΕΕ επιδεινώνει τη στεγαστική ανασφάλεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό· λαμβάνοντας υπόψη ότι η κατάσταση είναι ιδιαίτερα έντονη σε περιοχές υψηλής τουριστικής έντασης, όπου η έλλειψη οικονομικά προσιτής στέγασης εμποδίζει την προσέλκυση και τη διατήρηση εποχικών και μόνιμων εργαζομένων στον τουρισμό και βασικών επαγγελματιών του δημόσιου τομέα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η οικονομική προσιτότητα της στέγασης, η λειτουργία των τοπικών κοινοτήτων, η ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ στο τουριστικό οικοσύστημα και οι ισότιμοι όροι ανταγωνισμού εντός της ενιαίας αγοράς επηρεάζονται όλο και περισσότερο από τις βραχυχρόνιες μισθώσεις· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι λύσεις βραχυχρόνιας μίσθωσης πρέπει να είναι προσαρμοσμένες σε κάθε συγκεκριμένη κατάσταση, με δράση πρωτίστως σε τοπικό επίπεδο·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έννοια του βιώσιμου τουρισμού είναι καίριας σημασίας για την προώθηση της ανταγωνιστικότητας του τομέα, τη διαφύλαξη της πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς της Ευρώπης, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών ενδείξεων, και την εξισορρόπηση των αναγκών των επισκεπτών και των τοπικών κοινοτήτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η βιωσιμότητα βασίζεται σε τρεις αλληλεξαρτώμενους πυλώνες, τον οικονομικό, τον κοινωνικό και τον περιβαλλοντικό, κανένας από τους οποίους δεν μπορεί να νοηθεί ξεχωριστά·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κοινωνική βιωσιμότητα στον τουρισμό περιλαμβάνει τη δίκαιη κατανομή των οικονομικών οφελών, μεταξύ άλλων μέσω της διαφοροποίησης και της απεξάρτησης των τουριστικών ροών από την εποχικότητα, του σεβασμού των δικαιωμάτων, των αναγκών και της ευημερίας των κατοίκων, της διατήρησης της πολιτιστικής κληρονομιάς και της συνοχής της κοινότητας, καθώς και της παροχής ποιοτικών θέσεων εργασίας με δίκαιες συνθήκες απασχόλησης· λαμβάνοντας υπόψη ότι η εποχικότητα του τουρισμού εξακολουθεί να δημιουργεί οικονομική αστάθεια, ελλείψεις εργατικού δυναμικού και πίεση στις τοπικές κοινότητες· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάπτυξη κοινωνικά βιώσιμου τουρισμού θα πρέπει να ενισχύει τις τοπικές κοινότητες αντί να τις θέτει υπό αδικαιολόγητη πίεση·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ΕΕ είναι πλήρως προσηλωμένη στην Ατζέντα του 2030 των Ηνωμένων Εθνών για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη

και στους 17 Στόχους Βιώσιμης Ανάπτυξης (ΣΒΑ), που εγκρίθηκαν από τα Ηνωμένα Έθνη τον Σεπτέμβριο του 2015· λαμβάνοντας υπόψη ότι η Eurostat παρακολουθεί την πρόοδο της ΕΕ προς την επίτευξη των ΣΒΑ με ένα σύνολο 102 δεικτών· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τουρισμός μπορεί να συμβάλει άμεσα στην επίτευξη αρκετών ΣΒΑ·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η κλιματική αλλαγή επηρεάζει όλο και περισσότερο τον τουρισμό, γεγονός που καθιστά ζωτικής σημασίας την ανάλογη προσαρμογή των τουριστικών δραστηριοτήτων, σχεδίων, προϊόντων και εγκαταστάσεων· λαμβάνοντας υπόψη ότι η βιωσιμότητα και η ανθεκτικότητα στον τομέα του τουρισμού παραμένουν άνισες σε εθνικό, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο, και ότι η υιοθέτηση βιώσιμων πρακτικών από τα κράτη μέλη, τους τοπικούς φορείς και τα ενδιαφερόμενα μέρη του ιδιωτικού τομέα εξακολουθεί να βασίζεται κυρίως στην εθελοντική συμμετοχή·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τουρισμός έχει διαδραματίσει ρόλο στη διαμόρφωση της εδαφικής δυναμικής σε πολλές περιφέρειες της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περιφερειακές προσεγγίσεις για την οργάνωση και την ανάπτυξη αυτής της δραστηριότητας έχουν δημιουργήσει διάφορες συνθέσεις που επηρεάζουν τις πορείες ανάπτυξης και ευημερίας τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι απομακρυσμένες, εξόχως απόκεντρες, αγροτικές, περιφερειακές, αραιοκατοικημένες και νησιωτικές περιοχές και ορισμένες παράκτιες περιοχές έχουν μοναδικά και ποικίλα χαρακτηριστικά, συμπεριλαμβανομένης της περιβαλλοντικής ευπάθειας, της γεωγραφικής απομόνωσης, της αποσύνδεσης και της εξάρτησης από εξωτερικούς πόρους, τα οποία απαιτούν προσεγγίσεις πολιτικής προσαρμοσμένες στις ιδιαίτερες συνθήκες τους·

Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι η συνδεσιμότητα των μεταφορών είναι θεμελιώδους σημασίας για τα ταξίδια και τον τουρισμό, καθώς συνδέει τους ανθρώπους με τόπους, πολιτισμούς και εμπειρίες· λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι τα τρέχοντα ταξιδιωτικά και τουριστικά πρότυπα παρουσιάζουν σημαντικές προκλήσεις, δεδομένου ότι το 80 % των ταξιδιωτών επισκέπτονται μόνο το 10 % των παγκόσμιων προορισμών[25]· λαμβάνοντας υπόψη ότι η προώθηση του τουρισμού στην ύπαιθρο και στην ενδοχώρα μέσω προσαρμοσμένων στρατηγικών θα μπορούσε να μετριάσει την υπερβολική πίεση στους υπερπλήρεις παράκτιους προορισμούς σε αρκετά κράτη μέλη· λαμβάνοντας υπόψη ότι πολλές περιφερειακές, αγροτικές, απομακρυσμένες, εξόχως απόκεντρες και νησιωτικές περιοχές εξακολουθούν να μην εξυπηρετούνται επαρκώς λόγω της

---

25 Greenwood G., «How connectivity is shaping the future of global tourism» (Πώς η συνδεσιμότητα διαμορφώνει το μέλλον του παγκόσμιου τουρισμού), World Travel Market Global Hub, 14 Ιανουαρίου 2025, https://hub.wtm.com/blog/connectivity-shaping-future-global-tourism/.

γεωγραφικής απομόνωσής τους, των περιορισμένων υποδομών, των μειωμένων υπηρεσιών μεταφορών κατά τις περιόδους εκτός αιχμής και του υψηλού κόστους και του χρόνου μετακίνησης που απαιτούνται για την άφιξή τους· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μόνιμοι γεωγραφικοί περιορισμοί και οι περιορισμοί συνδεσιμότητας των εξόχως απόκεντρων περιοχών της ΕΕ έχουν οδηγήσει σε διαρθρωτική εξάρτηση από τις αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές και σε έκθεση στη συγκέντρωση της αγοράς, στοιχεία που επηρεάζουν άμεσα την ανάπτυξη του βιώσιμου τουρισμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αποτελεσματική εφοδιαστική εμπορευμάτων αποτελεί βασικό παράγοντα διευκόλυνσης των τουριστικών υπηρεσιών σε περιφερειακούς προορισμούς·

ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μεταφορές αντιπροσωπεύουν το μεγαλύτερο μερίδιο του αποτυπώματος άνθρακα του τουρισμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο βιώσιμος τουρισμός δεν μπορεί να επιτευχθεί χωρίς βιώσιμη κινητικότητα, συμπεριλαμβανομένης της πολυτροπικής διαφοροποίησης, λαμβανομένων δεόντως υπόψη των φυσικών και γεωγραφικών περιορισμών της Ευρώπης, οι οποίοι επηρεάζουν τη διαθεσιμότητα και την επιλογή κατάλληλων και βιώσιμων επιλογών μεταφορών· λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά το γεγονός ότι τα ταξίδια με τρένο αντιπροσωπεύουν μόνο το 10 % περίπου των ταξιδιών που πραγματοποιούνται σήμερα, υστερώντας σημαντικά σε σχέση με τα οδικά ταξίδια (64 %) και τα αεροπορικά ταξίδια (17 %), πρόσφατες έρευνες δείχνουν ότι το 82 % των Ευρωπαίων είναι ανοικτοί σε πιο πράσινες ταξιδιωτικές επιλογές[26]· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα πορθμεία μπορούν να παρέχουν βασικές υπηρεσίες μεταφορών δημόσιου συμφέροντος, διασφαλίζοντας οικονομικά προσιτή, τακτική και καθ’ όλη τη διάρκεια του έτους συνδεσιμότητα, ιδίως για τα νησιά και τις απομακρυσμένες περιοχές·

ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η άνοδος του εξειδικευμένου τουρισμού (γαστρονομικός, οινολογικός, ζυθοτουρισμός, ναυτικός, πολιτιστικός, θρησκευτικός, πολιτιστικής κληρονομιάς, ιατρικός, ευεξίας, αθλητικός, ποδηλατικός, καταδύσεων, αγροτουρισμός, τουρισμός τρίτης ηλικίας, οικοτουρισμός, αναγεννητικός κ.λπ.) δημιουργεί νέες ευκαιρίες για τις περιφερειακές, αγροτικές και εξόχως απόκεντρες περιοχές να αναδείξουν τα μοναδικά τοπία, τα υδάτινα τοπία και την κληρονομιά τους μέσω τοποκεντρικών και θεματικών αναπτυξιακών στρατηγικών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάπτυξη του εξειδικευμένου τουρισμού απαιτεί στήριξη μέσω επενδύσεων στις απαραίτητες υποδομές· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτές οι εξελισσόμενες τουριστικές τάσεις μπορούν να ενισχύσουν τη βιωσιμότητα του τομέα επεκτείνοντας τα ταξίδια πέραν των περιόδων αιχμής, διαχέοντας τις ροές επισκεπτών και ενισχύοντας

---

26 Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Επικοινωνίας, «Έκτακτο Ευρωβαρόμετρο 499:Στάσεις των Ευρωπαίων απέναντι στον τουρισμό», 6 Δεκεμβρίου 2021.

την προστασία της φυσικής και πολιτιστικής κληρονομιάς, καθώς και να δημιουργήσουν πρόσθετο εισόδημα σε απομακρυσμένες, αραιοκατοικημένες και νησιωτικές περιοχές·

ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι περίπου το 25 % των Ευρωπαίων ζουν με αναπηρία ή με μειωμένη κινητικότητα· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με τη Eurostat, το ποσοστό του πληθυσμού της ΕΕ ηλικίας 60 ετών και άνω, το οποίο επί του παρόντος ανέρχεται σε 21 %, προβλέπεται να αυξηθεί σε 30 % έως το 2030· λαμβάνοντας υπόψη ότι η ανάληψη ειδικής δράσης μέσω επενδύσεων σε προσβάσιμες και φιλικές προς τους ηλικιωμένους τουριστικές υπηρεσίες αποτελεί σημαντική ευκαιρία για την τόνωση της ανταγωνιστικότητας, την αναβάθμιση της ποιότητας και τη στήριξη της ζήτησης καθ’ όλη τη διάρκεια του έτους·

ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο έξυπνος τουρισμός αποσκοπεί στην ενίσχυση της διαχείρισης των προορισμών, στην αύξηση της ικανοποίησης των επισκεπτών και στην παροχή διαρκούς αξίας στις τοπικές κοινότητες[27]· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο έξυπνος τουρισμός βασίζεται στη διαθεσιμότητα, την ανάλυση και την αποτελεσματική χρήση δεδομένων· λαμβάνοντας υπόψη ότι το οικοσύστημα δεδομένων της ΕΕ παραμένει κατακερματισμένο· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρωτοβουλία του ευρωπαϊκού χώρου δεδομένων για τον τουρισμό αποσκοπεί στην αντιμετώπιση αυτού του κατακερματισμού και της επακόλουθης συγκέντρωσης της αγοράς με τη δημιουργία μιας ασφαλούς, διασυνδεδεμένης πλατφόρμας ανταλλαγής δεδομένων για τη στήριξη της βιωσιμότητας και της ανθεκτικότητας του τομέα, σύμφωνα με την πορεία μετάβασης για τον τουρισμό·

ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά την πύλη με τον πίνακα δεικτών για τον τουρισμό της ΕΕ και παρά την πλατφόρμα της ΕΕ για τον τουρισμό, η ΕΕ εξακολουθεί να μη διαθέτει αποτελεσματικό και επαρκώς φιλόδοξο εναρμονισμένο πλαίσιο για την αξιολόγηση των επιπτώσεων του τουρισμού, συμπεριλαμβανομένου του αποτυπώματος άνθρακα, καθώς και για την αξιολόγηση της συνολικής βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας σε όλα τα κράτη μέλη·

ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δείκτες επιδόσεων που βασίζονται στο ΑΕΠ και οι συνολικοί δείκτες επιδόσεων δεν αποτυπώνουν πλήρως τις πραγματικές κοινωνικές, εδαφικές και περιβαλλοντικές επιπτώσεις του τουρισμού· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τουρισμός θα πρέπει να αξιολογείται πέραν της αύξησης του όγκου και μέσω δεικτών βιωσιμότητας, όπως η κοινωνική συνοχή, η μακροπρόθεσμη εδαφική βιωσιμότητα και η περιβαλλοντική ακεραιότητα, με την εδαφική φέρουσα ικανότητα και την προστασία της βιοποικιλότητας να καθοδηγούν τα όρια προορισμού, τα ανώτατα όρια επισκεπτών και τον σχεδιασμό υποδομών, μετατοπίζοντας την επιτυχία προς

---

27 Οδηγός της ΕΕ σχετικά με τα δεδομένα για τουριστικούς προορισμούς. Έξυπνοι τουριστικοί προορισμοί, Ιούλιος 2022.

αναπτυξιακά μοντέλα που βασίζονται σε αξίες·

ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η περιορισμένη ανταλλαγή δεδομένων και οι κατακερματισμένες λειτουργίες σε βασικούς τομείς των μεταφορών υπονομεύουν την πολυτροπική χωρητικότητα και εμποδίζουν τις απρόσκοπτες πολυτροπικές μετακινήσεις σε ολόκληρη την ΕΕ[28], ενώ η κράτηση τέτοιων ταξιδιών εξακολουθεί να παρουσιάζει σημαντικά εμπόδια·

ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τομέας του τουρισμού χαρακτηρίζεται από υψηλής έντασης εργασίας, καθώς παράγει περίπου το 5 % της συνολικής απασχόλησης στην ΕΕ, αλλά αντιμετωπίζει σημαντικές προκλήσεις, συμπεριλαμβανομένου ποσοστού προσωρινής απασχόλησης 21 %· λαμβάνοντας υπόψη ότι αυτός ο τομέας αποτελεί σημαντική πηγή δημιουργίας θέσεων εργασίας, ιδίως για τους νέους, τις γυναίκες και τους διακινούμενους εργαζομένους που δυσκολεύονται να εισέλθουν στην αγορά εργασίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο τουρισμός βασίζεται σε ειδικευμένο και αφοσιωμένο εργατικό δυναμικό που διασφαλίζει ποιοτικές υπηρεσίες και αυθεντικές εμπειρίες επισκεπτών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η αύξηση της ποιότητας των θέσεων εργασίας μέσω δίκαιης αμοιβής, σταθερής απασχόλησης και βελτιωμένων συνθηκών εργασίας μπορεί να ενισχύσει τις προσλήψεις και τη διατήρηση, στηρίζοντας τη στροφή του τομέα προς τη βιώσιμη ανάπτυξη υψηλής προστιθέμενης αξίας, αντιμετωπίζοντας παράλληλα τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και την κοινωνική βιωσιμότητα·

ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι περιφερειακές οικονομίες που εξαρτώνται από τον τουρισμό είναι πιο ευάλωτες σε κλυδωνισμούς της ζήτησης και στην εργασιακή αστάθεια, γεγονός που καθιστά την οικονομική διαφοροποίηση και την επανεκβιομηχάνιση απαραίτητες για τη σταθερότητα και τη μακροπρόθεσμη ανάπτυξη· λαμβάνοντας υπόψη ότι η υπερβολική εξάρτηση από τον εποχικό τουρισμό ενέχει τον κίνδυνο παγίδευσης των περιφερειών σε ένα αναπτυξιακό μοντέλο που περιορίζει την αύξηση της παραγωγικότητας, την καινοτομία και την ανάδυση τομέων υψηλότερης προστιθέμενης αξίας·

Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ένα εντυπωσιακό ποσοστό 92 % των ΜΜΕ στον τομέα του τουρισμού δυσκολεύονται να προσλάβουν ειδικευμένο προσωπικό[29]· λαμβάνοντας υπόψη ότι το έλλειμμα δεξιοτήτων του τομέα, μια πρόκληση που προηγείται της πανδημίας της COVID-19 και εξακολουθεί να υφίσταται παρά τα υψηλά

---

28 Ευρωπαϊκό Γραφείο Ενώσεων Καταναλωτών, «Mind the gap – Making the multimodal travel the easy travel» (Μείωση του χάσματος – Καθιστώντας το πολυτροπικό ταξίδι εύκολο), 22 Μαρτίου 2023.

29 Ευρωπαϊκή Επιτροπή: Γενική Διεύθυνση Κινητικότητας και Μεταφορών, «Jobs and skills in tourism» (Θέσεις εργασίας και δεξιότητες στον τουρισμό).

ποσοστά ανεργίας σε ολόκληρη την ΕΕ, απαιτεί ταχεία ώθηση για επανειδίκευση και αναβάθμιση των δεξιοτήτων με σκοπό την ανάπτυξη μελλοντοστρεφών δεξιοτήτων, καθώς και πράσινων, ψηφιακών, διαχειριστικών, κοινωνικών και πολιτιστικών ικανοτήτων που ενισχύουν την ανθεκτικότητα στον τουρισμό[30], οι οποίες είναι καίριας σημασίας για την ανταγωνιστικότητά του[31]· λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτούνται στοχευμένα μέτρα, συμπεριλαμβανομένων βιώσιμων δημόσιων και ιδιωτικών επενδύσεων, καθώς και χρηματοδοτικά μέσα της ΕΕ στα οποία έχουν πρόσβαση οι ΜΜΕ, προκειμένου να ενισχυθούν οι δεξιότητες και να διασφαλιστεί ότι η τουριστική βιομηχανία παραμένει ελκυστικός και ανταγωνιστικός εργοδότης·

ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι γυναίκες αποτελούν πάνω από το ήμισυ του τουριστικού εργατικού δυναμικού της ΕΕ, αλλά εξακολουθούν να υποεκπροσωπούνται σημαντικά σε ηγετικούς ρόλους και ρόλους λήψης αποφάσεων και να υπερεκπροσωπούνται σε χαμηλά αμειβόμενη, άτυπη ή επισφαλή απασχόληση, συχνά χωρίς επαρκή εργασιακή ασφάλεια και κοινωνική προστασία· λαμβάνοντας υπόψη ότι τέτοιες ανισότητες υπονομεύουν την οικονομική ενδυνάμωση των γυναικών και παρεμποδίζουν την ανταγωνιστικότητα του τουριστικού τομέα, αναδεικνύοντας την ανάγκη να ενσωματωθεί μια ισχυρή διάσταση ισότητας των φύλων στην επικείμενη στρατηγική της ΕΕ για τον βιώσιμο τουρισμό·

ΚΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, ακόμη και στην ψηφιακή εποχή, ο τουρισμός βασίζεται στην ανθρώπινη επαφή· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι μη τεχνικές δεξιότητες είναι ζωτικής σημασίας για τον τουρισμό χωρίς αποκλεισμούς, αλλά εξακολουθούν να υποτιμούνται, και να διδάσκονται και να αμείβονται ανεπαρκώς, επηρεάζοντας άμεσα την ποιότητα της εμπειρίας των επισκεπτών και την ευημερία των τοπικών κοινοτήτων·

ΚΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο πολιτισμός, η κληρονομιά και η ταυτότητα αποτελούν τους πυλώνες του βιώσιμου και υπεύθυνου τουριστικού προϊόντος της ΕΕ, με τους εθελοντές και τις τοπικές κοινότητες να διαδραματίζουν καίριο ρόλο στη διατήρηση και την προώθηση της ζωντανής κληρονομιάς κάθε κράτους μέλους, συμπεριλαμβανομένων των βιώσιμων πολιτιστικών παραδόσεων και των τοπικών γλωσσών· λαμβάνοντας υπόψη ότι η προστασία, η διατήρηση και η προώθηση της πολιτιστικής κληρονομιάς μπορούν να ενισχύσουν τις

---

30 Ένωση Ξενοδοχείων, Εστιατορίων και Καφέ στην Ευρώπη (HOTREC Hospitality Europe), «Labour shortages in the hospitality sector:forward-thinking and practices sharing» (Έλλειψη εργατικού δυναμικού στον τομέα της φιλοξενίας: μελλοντικό όραμα και ανταλλαγή πρακτικών), Σεπτέμβριος 2022.

31 Silva, S. et al., «The Value of Skills for a Sustainable Tourism and Hospitality Industry» (Η αξία των δεξιοτήτων για έναν βιώσιμο τουρισμό και κλάδο φιλοξενίας), Tourism Hospitality, τόμος 6, τεύχος 1, 23 Ιανουαρίου 2025.

διαπολιτισμικές σχέσεις, τη συμφιλίωση και την πολιτιστική συνύπαρξη· λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς απαιτεί προορατική διαχείριση των ροών επισκεπτών, προστασία των ευάλωτων μνημείων και τη συμμετοχή των τοπικών κοινοτήτων στις διαδικασίες λήψης αποφάσεων·

ΚΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ψηφιακή καινοτομία, συμπεριλαμβανομένων των διαδραστικών εργαλείων χαρτογράφησης, των εμβυθιστικών τεχνολογιών, της επαυξημένης πραγματικότητας, των ψηφιακών πλατφορμών σε επίπεδο κοινότητας και των «φυσικο-ψηφιακών» εμπειριών, μπορεί να ενισχύσει την πρόσβαση στην τοπική κληρονομιά, να στηρίξει τις ΜΜΕ και να επιτρέψει στους επισκέπτες να ασχοληθούν βαθύτερα με αυθεντικά πολιτιστικά οικοσυστήματα, συμπεριλαμβανομένων των παραδόσεων ζυθοποιίας και της τοπικής βιοτεχνίας·

ΚΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ο αγροτουρισμός, οι πρωτοβουλίες «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και «Από το χωράφι στο πιάτο» δημιουργούν πραγματικές αξιακές αλυσίδες και όχι απλές αλυσίδες εφοδιασμού, προσφέροντας στους επισκέπτες μια απαράμιλλη εμπειρία αυθεντικότητας, ενισχύοντας παράλληλα τις αγροτικές οικονομίες, στηρίζοντας τους τοπικούς παραγωγούς και προωθώντας την υπεύθυνη περιβαλλοντική διαχείριση· λαμβάνοντας υπόψη ότι τέτοιες πρωτοβουλίες αναγνωρίζονται όλο και περισσότερο ως πυλώνας ποιοτικής και βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης σε ολόκληρη την Ένωση·

ΚΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ευρωπαϊκή βιομηχανία εκθέσεων και επιχειρηματικών εκδηλώσεων, η οποία αναγνωρίζεται ως παγκόσμιος ηγέτης, αποτελεί βασικό τμήμα της τουριστικής βιομηχανίας και σημαντική οικονομική κινητήρια δύναμη, στηρίζοντας την απασχόληση, την περιφερειακή ανάπτυξη, τις επενδύσεις σε υποδομές και τη διατομεακή ανάπτυξη·

ΚΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το οικολογικό σήμα της ΕΕ, το οποίο αποτελεί ένα από τα διάφορα πρότυπα βιωσιμότητας, εφαρμόζεται επί του παρόντος αποκλειστικά στα τουριστικά καταλύματα και όχι σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας στους τουριστικούς προορισμούς, και ότι, παρόλο που η υιοθέτησή του από τουριστικά καταλύματα αυξάνεται, ο συνολικός αντίκτυπός του στην αγορά παραμένει περιορισμένος· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πιστοποίηση πρέπει να συνδυάζεται με εκτελεστές υποχρεώσεις, διαφάνεια στις αλυσίδες εφοδιασμού και παρακολούθηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων, ώστε να αποφεύγεται η προβολή ψευδοοικολογικής ταυτότητας·

ΚΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, παρά την έγκριση της οδηγίας για τα

πλαστικά μίας χρήσης[32], σημαντικό ποσοστό πλαστικών αποβλήτων από τους τομείς του τουρισμού και της φιλοξενίας εξακολουθεί να μην εμπίπτει στο κανονιστικό πεδίο εφαρμογής της·

ΚΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η τουριστική βιομηχανία της ΕΕ θα πρέπει να μεταβεί προς ένα μοντέλο κυκλικής οικονομίας, βελτιώνοντας την αποδοτική χρήση των πόρων στη διαχείριση των αποβλήτων, των υδάτων, των τροφίμων, της κινητικότητας και της ενέργειας· λαμβάνοντας υπόψη ότι η μετάβαση αυτή απαιτεί την υιοθέτηση υπεύθυνων πρακτικών παραγωγής και κατανάλωσης, συμπεριλαμβανομένης της χρήσης τοπικών προϊόντων από τον τομέα της φιλοξενίας, της μείωσης των ροών αποβλήτων, της επαναχρησιμοποίησης των πόρων και της διαφύλαξης των τοπικών οικοσυστημάτων· λαμβάνοντας υπόψη ότι τα εργαλεία σχεδιασμού, παρακολούθησης και διαχείρισης που βασίζονται σε δεδομένα είναι απαραίτητα για τη στήριξη της εν λόγω μετάβασης και για τη βελτίωση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας και ανθεκτικότητας των τουριστικών προορισμών·

Λ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η αναγνώριση του τουρισμού ως ενός από τα 14 στρατηγικά βιομηχανικά οικοσυστήματα της Ευρώπης[33] υπογραμμίζει την ανάγκη να προχωρήσουμε πέρα από τις παραδοχές της εγγενούς ανθεκτικότητάς του[34] προς μια ολιστική ευρωπαϊκή στρατηγική που θα βασίζεται στον ισχυρό συντονισμό των πολιτικών και θα αντικατοπτρίζει τον οριζόντιο χαρακτήρα του τομέα, καθώς και στη στοχευμένη και αποτελεσματική χρηματοδότηση·

ΛΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή ανακοίνωσε την επικείμενη δημοσίευση της πρώτης στα χρονικά στρατηγικής της ΕΕ για τον βιώσιμο τουρισμό, προσφέροντας μια σημαντική ευκαιρία για τον καθορισμό ενός συνεκτικού και μακρόπνοου βιώσιμου πλαισίου για τον τομέα· λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρωτοβουλία αυτή θα πρέπει να έχει ως στόχο να διασφαλίσει ότι η μελλοντική ανάπτυξη ευθυγραμμίζεται με τους ευρύτερους κλιματικούς και κοινωνικούς στόχους της ΕΕ, αποφεύγοντας παράλληλα τη δημιουργία δυσανάλογων διοικητικών ή οικονομικών επιβαρύνσεων για τις

---

32 Οδηγία (ΕΕ) 2019/904 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουνίου 2019, σχετικά με τη μείωση των επιπτώσεων ορισμένων πλαστικών προϊόντων στο περιβάλλον (ΕΕ L 155 της 12.6.2019, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2019/904/oj).

33 Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 5ης Μαΐου 2021, με τίτλο «Επικαιροποίηση της νέας βιομηχανικής στρατηγικής του 2020: προς μια ισχυρότερη ενιαία αγορά για την ανάκαμψη της Ευρώπης», COM(2021)0350.

34 Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, «Building strong and resilient tourism destinations» (Δημιουργία ισχυρών και ανθεκτικών τουριστικών προορισμών)», OECD Tourism Papers, 2025/03, εκδόσεις ΟΟΣΑ, Παρίσι, 2025, σ. 6-8.

ΜΜΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι ένα ισχυρό ευρωπαϊκό τουριστικό σήμα αποτελεί στρατηγικό στοιχείο που μπορεί να ενισχύσει το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Ευρώπης προωθώντας βιώσιμες, υψηλής ποιότητας και πλούσιες σε εμπειρία προσφορές, στηρίζοντας παράλληλα τη διαχείριση της κατανομής και της εποχικότητας·

ΛΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι είναι ζωτικής σημασίας να επιβεβαιωθεί εκ νέου ότι ο τουρισμός αποτελεί σημαντικό και στρατηγικό οικονομικό τομέα που καλλιεργεί την ευρωπαϊκή ταυτότητα και ότι δεν θα πρέπει να θεωρείται περιθωριακή συνιστώσα της οικονομίας· λαμβάνοντας υπόψη ότι ο οριζόντιος χαρακτήρας του τουριστικού τομέα απαιτεί ισχυρό πολιτικό και διοικητικό συντονισμό· λαμβάνοντας υπόψη ότι μια ειδική γενική διεύθυνση για τον βιώσιμο τουρισμό που θα διαθέτει τους κατάλληλους πόρους θα μπορούσε να εγγυηθεί μια ολοκληρωμένη θεσμική προσέγγιση, να βελτιώσει τη διαχείριση των υφιστάμενων χρηματοδοτικών προγραμμάτων και να αντιμετωπίσει την τρέχουσα κατακερματισμένη ευρωπαϊκή διακυβέρνηση στον τομέα·

ΛΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η στοχευμένη χρηματοδότηση της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των πιλοτικών έργων, των προπαρασκευαστικών δράσεων και της στήριξης στο πλαίσιο προγραμμάτων, όπως το πρόγραμμα για την ενιαία αγορά, το πρόγραμμα «Δημιουργική Ευρώπη», το Interreg, το πρόγραμμα «Ψηφιακή Ευρώπη» και το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη», διαδραματίζει αποφασιστικό ρόλο στην παροχή της δυνατότητας στις τοπικές αρχές, τις ΜΜΕ και στους πολιτιστικούς φορείς να δοκιμάσουν καινοτόμα μοντέλα στον πολιτιστικό τουρισμό, να αναπτύξουν ψηφιακά εργαλεία, να ενισχύσουν τα θεματικά δίκτυα και να επεκτείνουν τις επιτυχημένες πρωτοβουλίες σε όλες τις περιφέρειες· λαμβάνοντας υπόψη ότι το Κοινοβούλιο έχει ζητήσει επανειλημμένα να συμπεριληφθεί ειδική γραμμή του προϋπολογισμού για τον τουρισμό στον γενικό προϋπολογισμό της ΕΕ· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι επικείμενες διαπραγματεύσεις για το πολυετές δημοσιονομικό πλαίσιο 2028-2034 (ΠΔΠ) αποτελούν μια χρονικά πρόσφορη ευκαιρία για τη διασφάλιση ειδικής, μακροπρόθεσμης και σταθερής χρηματοδότησης για τον τουρισμό· λαμβάνοντας υπόψη ότι οι νέες νομοθετικές προτάσεις για το ΠΔΠ 2028-2034 θα διαδραματίσουν καίριο ρόλο στη στήριξη της καθαρής μετάβασης, του ψηφιακού μετασχηματισμού, της ανάπτυξης δεξιοτήτων, της βιωσιμότητας και της συνολικής ανταγωνιστικότητας του τουριστικού οικοσυστήματος σε όλες τις περιφέρειες της Ένωσης·

Από την απομόνωση στην ευκαιρία: η ενισχυμένη συνδεσιμότητα ως καταλύτης για τη βιώσιμη ανάπτυξη του περιφερειακού τουρισμού

1. επιβεβαιώνει ότι η συνδεσιμότητα αποτελεί προϋπόθεση για την ελεύθερη κυκλοφορία που κατοχυρώνεται στις Συνθήκες·

υπογραμμίζει ότι η ισχυρή συνδεσιμότητα είναι απαραίτητη για την εξισορρόπηση του τουρισμού και την επέκταση των οφελών του σε υποεξυπηρετούμενες περιοχές, τη μείωση της πίεσης στους υπερκορεσμένους δημοφιλείς προορισμούς και τη στήριξη της αναζωογόνησης των τοπικών οικονομιών· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναγνωρίσουν την προσβάσιμη, αξιόπιστη και οικονομικά προσιτή συνδεσιμότητα ως βασική υπηρεσία που στηρίζει την ελεύθερη κυκλοφορία, καθώς δεν υπάρχει ελεύθερη κυκλοφορία χωρίς τα μέσα μετακίνησης· τάσσεται υπέρ της θέσπισης σαφών, μετρήσιμων και τακτικά επικαιροποιημένων κριτηρίων αναφοράς για την αξιολόγηση της προσβασιμότητας, της οικονομικής προσιτότητας και της ποιότητας των βιώσιμων επιλογών μετακίνησης, συμπεριλαμβανομένης της προόδου προς μια απρόσκοπτη και χωρίς αποκλεισμούς κινητικότητα για τα άτομα με αναπηρία και με μειωμένη κινητικότητα, καθώς και για τις απομακρυσμένες, εξόχως απόκεντρες, αγροτικές, περιφερειακές, αραιοκατοικημένες και νησιωτικές περιοχές, με ιδιαίτερη προσοχή στα μικρά νησιά· υπογραμμίζει ότι τα εν λόγω κριτήρια αναφοράς είναι ζωτικής σημασίας για την εξασφάλιση της συνδεσιμότητας καθ’ όλη τη διάρκεια του έτους, τη στήριξη των τοπικών κοινοτήτων και των ΜΜΕ και τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης ανθεκτικότητας των περιφερειών που εξαρτώνται από τον τουρισμό· τονίζει, επιπλέον, τη σημασία των δεικτών αναφοράς για τη στήριξη της Επιτροπής και των κρατών μελών όσον αφορά την ιεράρχηση των επενδύσεων σε υποδομές σχετικές με τον τουρισμό με στόχο την ενίσχυση της εδαφικής συνοχής, την κατανομή των τουριστικών ροών και τη μείωση της πίεσης στους υπερπλήρεις δημοφιλείς προορισμούς·

2. εφιστά την προσοχή στη δυσανάλογη επιρροή των μεγάλων μεταφορέων και των ψηφιακών πλατφορμών στην καθοδήγηση των τάσεων της αγοράς, επηρεάζοντας τις επιλογές των καταναλωτών και εκθέτοντας τους προορισμούς και τις επιχειρήσεις φιλοξενίας σε σημαντικούς διαρθρωτικούς κινδύνους· καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει μελέτη που θα εξετάζει την εξάρτηση του τουριστικού τομέα από κυρίαρχους παράγοντες με ισχυρή ισχύ στην αγορά στους τομείς των μεταφορών και του τουρισμού, συμπεριλαμβανομένης της φιλοξενίας, αξιολογώντας τις απειλές για τη συνδεσιμότητα, τη δίκαιη τιμολόγηση, τους δίκαιους όρους για όλους τους επιχειρηματικούς χρήστες, τις συνθήκες εργασίας, τη συνέχεια των υπηρεσιών και τη μακροπρόθεσμη ανθεκτικότητα των προορισμών, με ιδιαίτερη προσοχή στους διαρθρωτικούς κινδύνους στις αγροτικές, απομακρυσμένες και νησιωτικές περιοχές· καλεί, επιπλέον, την Επιτροπή, στο πλαίσιο της μελέτης, να αξιολογήσει δράσεις για την αντιμετώπιση της συγκέντρωσης της αγοράς και της αδικαιολόγητης εξατομίκευσης των τιμών, να ενισχύσει τη διαφάνεια, τον θεμιτό ανταγωνισμό και την προστασία των καταναλωτών, καθώς και να ενισχύσει την ανταγωνιστικότητα των ΜΜΕ και των τοπικών φορέων εκμετάλλευσης, μεταξύ άλλων μέσω κατάλληλων νομικών, κανονιστικών και οικονομικών μέτρων, κατά

περίπτωση·

3. θεωρεί ότι οι αποτελεσματικές μεταφορικές συνδέσεις αποτελούν το θεμέλιο ενός βιώσιμου, ανταγωνιστικού και ανθεκτικού τουριστικού τομέα της ΕΕ, μετριάζοντας την πίεση στους δημοφιλείς προορισμούς που λειτουργούν στα όρια της χωρητικότητάς τους ή πέρα από αυτά, ενώ παράλληλα ανοίγουν την πρόσβαση και ανακατευθύνουν τις ροές επισκεπτών σε λιγότερο γνωστούς, αναδυόμενους προορισμούς και κατανέμουν πιο δίκια τα οικονομικά οφέλη· ζητεί να ενισχυθεί η συνδεσιμότητα και η προσβασιμότητα, ιδίως σε απομακρυσμένες και υποεξυπηρετούμενες περιφέρειες της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων των νησιών, ώστε να προωθηθεί η ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς μέσω βιώσιμων ταξιδιών, να ενθαρρυνθεί η απεξάρτηση από την εποχικότητα και να υποστηριχθεί η περιφερειακή ανάπτυξη·

4. παρατηρεί, ταυτόχρονα, ότι πολλοί αναδυόμενοι προορισμοί, από τις εξόχως απόκεντρες περιοχές έως την αγροτική ενδοχώρα, τις ορεινές κοινότητες και τις νησιωτικές περιοχές, αντιμετωπίζουν μοναδικές προκλήσεις συνδεσιμότητας, και τονίζει ότι η στρατηγική της ΕΕ για τον βιώσιμο τουρισμό πρέπει να προσδιορίσει εξατομικευμένους μηχανισμούς στήριξης που να αντικατοπτρίζουν τα ειδικά χαρακτηριστικά και τα τρωτά σημεία τους, ιδίως για την ενίσχυση των αεροπορικών, θαλάσσιων και χερσαίων συνδέσεων που διατηρούν τη συνδεσιμότητά τους· επιμένει ότι οποιαδήποτε επέκταση της συνδεσιμότητας πρέπει να συνοδεύεται από ποιοτικές υποδομές και αξιόπιστες υπηρεσίες, επιτρέποντας στους προορισμούς να διαχειρίζονται νέες ή διαφοροποιημένες τουριστικές ροές χωρίς να υπονομεύεται η προσβασιμότητα ή η οικονομική προσιτότητα για τους κατοίκους, ιδίως στις ευάλωτες περιοχές που προσδιορίζονται ανωτέρω·

5. ζητεί να διερευνηθούν οι δυνατότητες ευρύτερης ανάπτυξης των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας (ΥΔΥ), συμπεριλαμβανομένων των πολυτροπικών διαμορφώσεων και των διασυνοριακών νυχτερινών τρένων, για την εξυπηρέτηση τόσο των κατοίκων όσο και των επισκεπτών, ιδίως σε απομακρυσμένες και εξόχως απόκεντρες περιοχές, παράκτιες περιοχές και νησιά, τονίζοντας τη σημασία του ρόλου τους στην ενίσχυση της εδαφικής και κοινωνικής συνοχής·

6. επισημαίνει τον κεντρικό ρόλο των ολοκληρωμένων κεντρικών, εκτεταμένων κεντρικών και συνολικών διευρωπαϊκών δικτύων μεταφορών (ΔΕΔ-Μ), τα οποία συμπληρώνονται από μια σειρά επιλογών βιώσιμων υπηρεσιών μεταφορών, στην επίτευξη μιας πιο ισορροπημένης εδαφικής κατανομής του τουρισμού εντός της ΕΕ, μεταξύ άλλων με την προώθηση της ζήτησης εκτός τουριστικής περιόδου· τονίζει ότι η ιεράρχηση των διασυνοριακών έργων στο πλαίσιο του μηχανισμού «Συνδέοντας την Ευρώπη» (ΜΣΕ) ήταν καίριας σημασίας για την επίτευξη προόδου στο ΔΕΔ-Μ, και ζητεί

έναν ισχυρό προϋπολογισμό για τον ΜΣΕ στο πλαίσιο του επόμενου ΠΔΠ για τη στήριξη ενός βιώσιμου, προσβάσιμου και διασυνδεδεμένου ευρωπαϊκού συστήματος μεταφορών, το οποίο είναι εξίσου ζωτικής σημασίας για τον τουρισμό σε όλες τις περιφέρειες της ΕΕ·

7. εκφράζει την ικανοποίησή του για τις ευκαιρίες που προσφέρουν οι νομοθετικές προτάσεις του ΠΔΠ 2028-2034 για την ενίσχυση της στήριξης της ΕΕ όσον αφορά τον βιώσιμο, ανταγωνιστικό και ανθεκτικό τουρισμό· επισημαίνει, ειδικότερα, τις διατάξεις του προτεινόμενου κανονισμού για τα σχέδια εθνικής και περιφερειακής εταιρικής σχέσης[35], οι οποίες αναγνωρίζουν τις υπηρεσίες βιώσιμου τουρισμού ως ειδικό στόχο και ανοικτές οδούς για επενδύσεις στον ψηφιακό μετασχηματισμό, τις προσεγγίσεις της κυκλικής οικονομίας, τη βιώσιμη κινητικότητα, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και του εργατικού δυναμικού, τη διαφοροποίηση του τουρισμού, την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τη διαχείριση των προορισμών· αναγνωρίζει ότι ο προτεινόμενος κανονισμός για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου Ανταγωνιστικότητας[36] δημιουργεί προοπτικές για τη στήριξη του βιώσιμου τουρισμού μέσω της καθαρής μετάβασης, της απανθρακοποίησης της βιομηχανίας και των μέτρων ανταγωνιστικότητας των ΜΜΕ· σημειώνει, ωστόσο, ότι η νέα πρόταση για το ΠΔΠ ούτε αυτή τη φορά περιλαμβάνει ένα πρόγραμμα της ΕΕ και μια αυτόνομη γραμμή του προϋπολογισμού για τον βιώσιμο τουρισμό, επισημαίνοντας ότι παραμένει ασαφής η διαθεσιμότητα ενωσιακής χρηματοδότησης για την ανάπτυξη δευτερευόντων και τοπικών δικτύων μεταφορών, τα οποία είναι απαραίτητα για τη στήριξη της βιώσιμης ανάπτυξης του τουριστικού τομέα, τη διαφοροποίηση των τουριστικών ροών και τη στήριξη της προσβασιμότητας των απομακρυσμένων, περιφερειακών, εξόχως απόκεντρων και νησιωτικών περιοχών· επιμένει ότι το επόμενο ΠΔΠ δεν θα πρέπει ούτε να περιθωριοποιήσει σημαντικό αριθμό περιφερειών ούτε να μειώσει τη χρηματοδότηση για έργα που ενσωματώνονται στο παγκόσμιο δίκτυο, προκειμένου να αποφευχθούν οι εδαφικές ανισότητες και να διατηρηθεί η κοινωνική και εδαφική συνοχή της ΕΕ· εκφράζει την ανησυχία του για το γεγονός ότι οι εξόχως απόκεντρες περιοχές αντιμετωπίζουν μειωμένη συγχρηματοδότηση, παρά την εξαιρετικά μεγάλη απόστασή τους από την ήπειρο και την αντίστοιχη ανάγκη για ασφαλή συνδεσιμότητα και βιώσιμες επενδύσεις· επαναλαμβάνει, επιπλέον,

---

35 Πρόταση της Επιτροπής για κανονισμό του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Ιουλίου 2025, για τη θέσπιση του Ευρωπαϊκού Ταμείου για την οικονομική, κοινωνική και εδαφική συνοχή, τη γεωργία και την ύπαιθρο, την αλιεία και τη θάλασσα, την ευημερία και την ασφάλεια για την περίοδο 2028-2034 και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 και του κανονισμού (ΕΕ, Ευρατόμ) 2024/2509 (COM(2025)0565).

36 COM(2025)0555.

ότι τα νησιά και οι εξόχως απόκεντρες περιοχές της ΕΕ, οι οποίες αντιμετωπίζουν ισχυρότερη ανταγωνιστική πίεση από περιοχές εκτός ΕΕ, είναι ζωτικής σημασίας για την περιφερειακή τουριστική οικονομία της ΕΕ και θα πρέπει να λάβουν επαρκή χρηματοδότηση από τον ΜΣΕ και άλλους πόρους για τη βελτίωση των υποδομών συνδεσιμότητας, την προσέλκυση επισκεπτών και τη διασφάλιση ότι η ανάπτυξή τους καθίσταται ολοένα και πιο βιώσιμη και ότι παραμένουν ανταγωνιστικές·

8. επαναβεβαιώνει ότι η ειδική χρηματοδότηση της ΕΕ για τον βιώσιμο τουρισμό θα μπορούσε να αποφέρει σημαντικά οφέλη ενισχύοντας την ανθεκτικότητα του τομέα, προωθώντας την πράσινη και την ψηφιακή μετάβασή του σύμφωνα με τις προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ και προωθώντας τη βιώσιμη, ισορροπημένη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη, καθώς και τη μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα σε όλους τους ευρωπαϊκούς προορισμούς, συμπεριλαμβανομένης της ισχυρότερης εδαφικής και κοινωνικής συνοχής στις περιφερειακές, εξόχως απόκεντρες και νησιωτικές περιοχές· τονίζει ότι η δημιουργία μιας τέτοιας γραμμής του προϋπολογισμού είναι απαραίτητη για τη διασφάλιση της αποτελεσματικής εφαρμογής της επικείμενης στρατηγικής της ΕΕ για τον βιώσιμο τουρισμό· ζητεί, εν τω μεταξύ, να επικαιροποιηθεί και να αναθεωρηθεί ο οδηγός σχετικά με τη χρηματοδότηση της ΕΕ για τον τουρισμό ενόψει του επόμενου ΠΔΠ·

9. ζητεί η στρατηγική της ΕΕ για τον βιώσιμο τουρισμό, παράλληλα με το επόμενο ΠΔΠ, να δώσει προτεραιότητα και να προσδιορίσει σαφείς μηχανισμούς χρηματοδότησης για τη στήριξη της μετάβασης σε μοντέλα βιώσιμου τουρισμού σε περιφέρειες που πλήττονται από την εποχικότητα, την κλιματική αλλαγή, τη δημογραφική πίεση, τη μόνιμη ή έντονη πίεση των επισκεπτών, τη μείωση της ελκυστικότητας, την υψηλή τομεακή εξειδίκευση και την υποβάθμιση των περιουσιακών στοιχείων, καθώς και σε μικρούς και μεσαίους και αναδυόμενους προορισμούς με υψηλό δυναμικό υποδοχής· τονίζει ότι τα κονδύλια αυτά θα πρέπει να στηρίζουν πιλοτικά έργα, ανάπτυξη ικανοτήτων και διαρθρωτικό μετασχηματισμό, δίνοντας προτεραιότητα στις βιώσιμες υποδομές, στην καθαρή συνδεσιμότητα, την εδαφική διαφοροποίηση και στα προγράμματα κατάρτισης που ενισχύουν τα τοπικά ταλέντα και βοηθούν τους εργαζομένους να προσαρμοστούν στις νέες δεξιότητες και τις ανάγκες της αγοράς·

10. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να καταβάλουν κάθε δυνατή προσπάθεια για την ενσωμάτωση της βιώσιμης τουριστικής κινητικότητας στην πολιτική μεταφορών της ΕΕ, με επενδύσεις σε συνδέσεις τελευταίου χιλιομέτρου, συμπεριλαμβανομένων των δημόσιων μεταφορών και της ενεργού κινητικότητας, καθώς και σε βιώσιμες και οικονομικά προσιτές λύσεις αστικής κινητικότητας, προς όφελος τόσο των επισκεπτών όσο και των κατοίκων· καλεί την Επιτροπή να παράσχει στοχευμένη στήριξη για τη χρήση οχημάτων

χαμηλών και μηδενικών εκπομπών στον τουρισμό, για παράδειγμα, μέσω κινήτρων για υποδομές μίσθωσης και φόρτισης ηλεκτρονικών οχημάτων, ιδίως σε νησιωτικές, αγροτικές, ορεινές και εξόχως απόκεντρες περιοχές, για την τόνωση της βιώσιμης κινητικότητας και τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματος των επισκεπτών· καλεί την Επιτροπή να εντείνει την προώθηση της υφιστάμενης τουριστικής πλατφόρμας της ΕΕ, διευκολύνοντας την ανταλλαγή επιτυχημένων μοντέλων διαχείρισης επισκεπτών και βέλτιστων πρακτικών μεταξύ προορισμών·

11. υπενθυμίζει ότι ο ρυθμός αυτής της μετάβασης εξαρτάται από επαρκείς υποδομές φόρτισης σε επίπεδο προορισμού, συμπεριλαμβανομένων λύσεων ταχείας φόρτισης ικανών να εξυπηρετούν τις επιχειρηματικές, επιχειρησιακές και επιβατικές ανάγκες μεταφορών, τονίζοντας ότι η στοχευμένη χρηματοδοτική στήριξη της ΕΕ, η οποία υποστηρίζεται από σαφείς δείκτες αναφοράς, είναι απαραίτητη για την κλιμάκωση των πηγών ενέργειας μηδενικών εκπομπών σε ολόκληρο το τουριστικό οικοσύστημα και τη διασφάλιση ότι η απαλλαγή της κινητικότητας από τις ανθρακούχες εκπομπές στηρίζει τους κλιματικούς στόχους και τη βιώσιμη διαχείριση των προορισμών· τονίζει, επιπλέον, την ανάγκη να εξασφαλιστούν επαρκείς υποδομές εφοδιαστικής και διατροπικές συνδέσεις για τη στήριξη των τουριστικών αλυσίδων εφοδιασμού και των τοπικών οικονομικών οικοσυστημάτων·

12. ζητεί μεγαλύτερη χρηματοδοτική στήριξη από την ΕΕ για την ενίσχυση των υπηρεσιών δημόσιων μεταφορών, ώστε να καταστούν πιο ευέλικτες, προσβάσιμες, αξιόπιστες, πολυτροπικές και καλύτερα προσαρμοσμένες στην εδαφική πραγματικότητα, ιδίως σε νησιωτικές και απομακρυσμένες περιοχές· τονίζει ότι τέτοιες υπηρεσίες δεν θα πρέπει μόνο να εγγυώνται επαρκή πρόσβαση για τους κατοίκους, αλλά και να ενισχύουν τη συνδεσιμότητα των κοινοτήτων, την κοινωνική ένταξη και την προσβασιμότητα των τουριστικών προορισμών· προτείνει, όταν τα υφιστάμενα μέτρα αποδειχθούν ανεπαρκή για την αντιμετώπιση των επίμονων διαρθρωτικών μειονεκτημάτων, η Επιτροπή να προτείνει άλλα εργαλεία για την αντιστάθμιση των διαρθρωτικών μειονεκτημάτων που αντιμετωπίζουν οι πολίτες και οι επιχειρήσεις στις περιφερειακές, νησιωτικές και εξόχως απόκεντρες περιοχές, καθώς και για τη διασφάλιση ισότιμης πρόσβασης και τη διασφάλιση της μακροπρόθεσμης βιωσιμότητας και συνοχής των εν λόγω περιοχών·

13. αναγνωρίζει τον ποδηλατικό τουρισμό ως στρατηγικό ευρωπαϊκό τομέα, όπως αντικατοπτρίζεται στην ευρωπαϊκή διακήρυξη για την ποδηλασία, όπου η ΕΕ κατέχει ηγετική θέση παγκοσμίως· τονίζει τη σημασία πρωτοβουλιών όπως το EuroVelo —το ευρωπαϊκό δίκτυο ποδηλατικών διαδρομών μεγάλων αποστάσεων— για την προώθηση του τουρισμού με επίκεντρο τις διαδρομές· ζητεί κίνητρα και επενδύσεις για την ενίσχυση αυτών των πρωτοβουλιών, ενισχύοντας τα σημαντικά οικονομικά τους οφέλη σε όλες τις

περιφέρειες, συμπεριλαμβανομένων των αγροτικών, περιφερειακών και διασυνοριακών περιοχών· τονίζει ότι οι πρωτοβουλίες αυτές προωθούν επιλογές βιώσιμης κινητικότητας, ενδυναμώνουν τις τοπικές κοινότητες και τις ΜΜΕ και ενισχύουν την κοινωνική και γεωγραφική ένταξη· καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίξουν την ανάπτυξη και την επέκταση των ευρωπαϊκών ποδηλατικών τουριστικών διαδρομών μεγάλων αποστάσεων και να στηρίξουν επενδύσεις που αποσκοπούν στην αναβάθμιση των υποδομών ποδηλασίας και στη βελτίωση της οδικής ασφάλειας για τους ποδηλάτες, μεταξύ άλλων μέσω ειδικών χρηματοδοτικών μέσων και στενής συνεργασίας με τις περιφερειακές και τις τοπικές αρχές·

14. επισημαίνει τον καίριο ρόλο των θαλάσσιων συνδέσεων για τις νησιωτικές, τις παράκτιες και τις περιφερειακές περιοχές, οι οποίες λειτουργούν ως βασικές υπηρεσίες τόσο για τους κατοίκους όσο και για τους τουρίστες· τονίζει τη σημασία των υποχρεώσεων παροχής δημόσιας υπηρεσίας, των σύγχρονων στόλων και των έξυπνων χρονοδιαγραμμάτων που εξισορροπούν τις τοπικές ανάγκες κινητικότητας με τις τουριστικές ροές και συμβάλλουν στη μείωση της εποχικής πίεσης· καλεί την ΕΕ να συνεχίσει να στηρίζει βιώσιμες επιλογές μεταφορών, όπως τα πορθμεία που χρησιμοποιούν καύσιμα και συσσωρευτές με ουδέτερο ισοζύγιο άνθρακα, και τα ηλεκτρικά και υβριδικά πορθμεία με τεχνολογίες από ξηράς παροχής ηλεκτρικής ενέργειας, οι οποίες συμπληρώνονται από μέτρα για την προώθηση των υβριδικών-ηλεκτρικών αεροσκαφών, με προτεραιότητα στα νησιά και τις εξόχως απόκεντρες και περιφερειακές περιοχές, με αποδεδειγμένη τεχνολογική και οικονομική βιωσιμότητα και υποστηρίζονται από αναλογικά μέτρα για τους φορείς εκμετάλλευσης και τα εδάφη που εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό από αεροπορικές και θαλάσσιες συνδέσεις·

15. καλεί την Επιτροπή να δώσει συνέχεια στη μελέτη που αξιολογεί τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα μιας πιθανής αμοιβαίας αναγνώρισης των αδειών ναυσιπλοΐας για τους φορείς εκμετάλλευσης σκαφών αναψυχής, προτείνοντας ένα ρυθμιστικό μέτρο που θα διευκολύνει την κινητικότητα των περίπου 48 εκατομμυρίων ευρωπαϊκών σκαφών και θα στηρίζει τη βιώσιμη ανάπτυξη του ναυτικού τουρισμού και της γαλάζιας οικονομίας·

16. τονίζει ότι ο τουρισμός στις εσωτερικές πλωτές οδούς και οι παράκτιες δραστηριότητες, όπως η ποδηλασία, το περπάτημα, η γαστρονομία και τα πολιτιστικά αξιοθέατα, επιτρέπουν στους επισκέπτες να ανακαλύψουν την τοπική κληρονομιά και τα τοπία με σεβασμό στο περιβάλλον· ζητεί, επομένως, μεγαλύτερες επενδύσεις στους ποταμούς και στις διώρυγες της Ευρώπης για την προστασία της βιοποικιλότητας και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας των υδατικών συστημάτων, επισημαίνοντας τις σημαντικές δυνατότητές τους για βιώσιμο τουρισμό και για μια πιο ισορροπημένη κατανομή των τουριστικών ροών μεταξύ των περιφερειών·

17. αναγνωρίζει τον σιδηρόδρομο ως ακρογωνιαίο λίθο του βιώσιμου τουρισμού και ως βιώσιμη εναλλακτική λύση έναντι των πιο ρυπογόνων τρόπων μεταφοράς· ζητεί να αυξηθούν οι επενδύσεις σε ολόκληρη τη σιδηροδρομική υποδομή της ΕΕ, ιδίως στα διασυνοριακά τμήματα και τα τμήματα που είναι ζωτικής σημασίας για τη διεθνή συνδεσιμότητα, παράλληλα με την ενισχυμένη στήριξη των δευτερευόντων και των τοπικών δικτύων, ώστε να διασφαλιστεί η προσβασιμότητα των απομακρυσμένων και περιφερειακών περιοχών· υπενθυμίζει ότι οι σιδηρόδρομοι μπορούν να αναπτυχθούν στα νησιά ως βιώσιμος τρόπος μεταφοράς και ως τρόπος διασφάλισης πολυτροπικής συνδεσιμότητας, στηρίζοντας τόσο διασυνοριακά έργα όσο και σιδηροδρομικές πρωτοβουλίες στις νησιωτικές περιοχές·

18. επαναβεβαιώνει την ανάγκη να καταστεί η διατροπικότητα στρατηγική προτεραιότητα, προωθώντας τις άμεσες συνδέσεις μεταξύ αερολιμένων, σιδηροδρομικών σταθμών και λιμένων, αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι η σιδηροδρομική συνδεσιμότητα και οι διατροπικοί τερματικοί σταθμοί είναι εξίσου σημαντικοί για την παροχή αγαθών και υπηρεσιών που στηρίζουν επίσης τουριστικούς προορισμούς· ζητεί, επιπλέον, απλουστευμένη έκδοση σιδηροδρομικών εισιτηρίων για τη βελτίωση της ταξιδιωτικής ευελιξίας και της ελκυστικότητας του σιδηροδρομικού τομέα, σε συνδυασμό με την ταχεία ανάπτυξη ενός απρόσκοπτου ολοκληρωμένου συστήματος έκδοσης εισιτηρίων που θα καλύπτει τις σιδηροδρομικές, αεροπορικές και θαλάσσιες υπηρεσίες, σαφέστερες πληροφορίες για τους επιβάτες και ευκολότερες διασυνοριακές μεθόδους κράτησης·

19. επικροτεί το όραμα για ένα σιδηροδρομικό δίκτυο υψηλής ταχύτητας που θα προωθεί αποτελεσματικές σιδηροδρομικές συνδέσεις μεταξύ των ευρωπαϊκών πόλεων ως εναλλακτική λύση στις πτήσεις μικρών αποστάσεων, επεκτείνοντας παράλληλα τον τουρισμό σε περιφερειακές περιοχές πέραν των παραδοσιακών δημοφιλών προορισμών· σημειώνει, ωστόσο, ότι πρέπει ακόμη να αντιμετωπιστούν διάφορα τεχνικά εμπόδια, για παράδειγμα εκείνα που σχετίζονται με τη διαφοροποίηση μεταξύ ορισμένων εθνικών/περιφερειακών ευρών τροχιάς και του ευρωπαϊκού τυποποιημένου εύρους τροχιάς· θεωρεί, επιπλέον, τα νυχτερινά τρένα βασικό πλεονέκτημα για τη διαφοροποίηση του τουρισμού, τη διευκόλυνση της ανάπτυξης υποεξυπηρετούμενων τουριστικών προορισμών και την προώθηση πιο βιώσιμων τρόπων τουρισμού, όπως ο αγροτουρισμός, ο πολιτιστικός τουρισμός και ο οικοτουρισμός·

20. υπενθυμίζει την αυξανόμενη σημασία του σιδηροδρομικού τουρισμού για τα ιστορικά τρένα και τα τρένα πολιτιστικής κληρονομιάς ως καινοτόμου μέσου για την προώθηση βιώσιμων ταξιδιών και τον εμπλουτισμό των πολιτιστικών εμπειριών σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, με παράλληλη διαφύλαξη της πολιτιστικής

και φυσικής κληρονομιάς· υπογραμμίζει ότι η αποκατάσταση και η τουριστική αναπροσαρμογή της χρήσης εγκαταλελειμμένων ή αναξιοποίητων παραδοσιακών σιδηροδρομικών γραμμών και τροχαίου υλικού μπορεί να συμβάλει στην αναζωογόνηση των τουριστικών προορισμών, στη διατήρηση των φυσικών τοπίων και του τοπικού περιβάλλοντος, καθώς και στη δημιουργία νέων τουριστικών ευκαιριών που ενισχύουν τις εμπειρίες των επισκεπτών και στηρίζουν την προστασία και τη βιώσιμη ανάπτυξη των τοπικών και των περιφερειακών περιοχών· ζητεί να διατεθεί χρηματοδότηση από την ΕΕ για την αποκατάσταση, τον μετασχηματισμό και την αναβάθμιση του τροχαίου υλικού και των υποδομών μεταφορών, συμπεριλαμβανομένων των σιδηροδρόμων, των οδών και των ποδηλατοδρόμων, που εξυπηρετούν τουριστικούς προορισμούς, με σκοπό τη στήριξη ιστορικών, πολιτιστικών και βιώσιμων διαδρομών·

21. αναγνωρίζει ότι τόσο οι μεταφορές όσο και ο τουρισμός επηρεάζουν σημαντικά τις ενεργειακές ανάγκες των τουριστικών προορισμών της ΕΕ· ζητεί να συμπεριληφθούν ο τουρισμός και όλοι οι τρόποι μεταφοράς, σιδηροδρομικές, οδικές, θαλάσσιες και αεροπορικές μεταφορές, στις μελλοντικές ενεργειακές πολιτικές και δράσεις της ΕΕ για τη στήριξη των προορισμών κατά τη βιώσιμη μετάβασή τους και την αντιμετώπιση των ειδικών αναγκών τους σε υποδομές· καλεί την Επιτροπή να ενισχύσει τη στήριξη των ενεργειακών υποδομών του τουριστικού τομέα και τα κράτη μέλη να ενσωματώσουν τις ενεργειακές ανάγκες του τομέα στα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα·

22. εκφράζει την ικανοποίησή του για το επενδυτικό σχέδιο για βιώσιμες μεταφορές (STIP), το οποίο αναμένεται να τονώσει τις επενδύσεις σε βιώσιμα καύσιμα για τις αεροπορικές και θαλάσσιες μεταφορές, συμπεριλαμβανομένου του υπάρχοντος στόλου σκαφών αναψυχής, τομείς στους οποίους είναι δύσκολο να μειωθούν οι εκπομπές· παροτρύνει την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να διασφαλίσουν ότι η πορεία προς μηδενικές καθαρές εκπομπές, ιδίως η μετάβαση σε βιώσιμα καύσιμα, αποφεύγει το κρυφό κόστος, την υπερβολική γραφειοκρατία, τις αθέμιτες προσαυξήσεις των αεροπορικών εταιρειών που διογκώνουν τις τιμές των εισιτηρίων για τους τουρίστες, τους κατοίκους και τις ΜΜΕ, καθώς και την επιβολή δυσανάλογου λειτουργικού κόστους ή φόρτου υποδομών στις εξόχως απόκεντρες περιοχές, τα νησιά και τις απομακρυσμένες περιοχές· προειδοποιεί για την επιβολή νέων φορολογικών μέτρων, όπως ο φόρος καυσίμων, που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνδυνο τη συνδεσιμότητα, την οικονομική προσιτότητα και την ανταγωνιστικότητα του τουριστικού τομέα·

23. επισημαίνει το γεγονός ότι οι φόροι περιβαλλοντικού τουρισμού (οικολογικοί φόροι) θα μπορούσαν να αποφέρουν απτά αποτελέσματα στις τοπικές κοινότητες μέσω της χρηματοδότησης έργων που στηρίζουν τους κατοίκους και το περιβάλλον· σημειώνει

ότι ορισμένες πόλεις και περιφέρειες έχουν ήδη θεσπίσει τέτοιους οικολογικούς φόρους με θετικά αποτελέσματα, οι οποίοι θα πρέπει να αναλυθούν και ενδεχομένως να χρησιμοποιηθούν ως παραδείγματα βέλτιστων πρακτικών· καλεί την Επιτροπή να συμπεριλάβει τα παραδείγματα αυτά στην επικείμενη στρατηγική της για τον βιώσιμο τουρισμό, η οποία θα προσφέρει πρόσθετη καθοδήγηση στα κράτη μέλη και τις περιφέρειες για τη στήριξη των επενδύσεων στον βιώσιμο τουρισμό, συμβάλλοντας στην ισόρροπη εδαφική ανάπτυξη και την κοινή ευημερία·

24. αναγνωρίζει τον κλάδο των κρουαζιερόπλοιων ως σημαντικό ευρωπαϊκό τομέα που στηρίζει τους κλάδους της ναυπηγικής και της επισκευής πλοίων, στους οποίους η ΕΕ παραμένει παγκόσμιος ηγέτης, αναγνωρίζοντας παράλληλα τις προκλήσεις βιωσιμότητας που παρατηρούνται σε ορισμένους προορισμούς· ζητεί καθεστώτα παροχής κινήτρων και επενδύσεις για την επέκταση της διαθεσιμότητας βιώσιμης από ξηράς παροχής ηλεκτρικής ενέργειας και την προώθηση της παραμονής σε λιμένες κατά τη διάρκεια της νύχτας ή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα, ιδίως σε μεγάλους λιμένες κρουαζιέρας· ενθαρρύνει τον συνεχιζόμενο διάλογο με τον τομέα προκειμένου να διασφαλιστεί ότι οι ελλιμενισμοί και οι παραμονές μεγαλύτερης διάρκειας συμβάλλουν στη δημιουργία τοπικής αξίας, τη βιώσιμη κινητικότητα και τη μείωση της συμφόρησης· τονίζει την ανάγκη να ενθαρρυνθεί η βιώσιμη διαχείριση της δραστηριότητας και της κυκλοφορίας στο πλαίσιο της κρουαζιέρας, ώστε να διασφαλιστεί η ισορροπία μεταξύ των οικονομικών οφελών, αφενός, και της περιβαλλοντικής ακεραιότητας των προορισμών και της ενισχυμένης κοινωνικής ευημερίας των τοπικών κοινοτήτων, αφετέρου·

25. θεωρεί ότι, στο πλαίσιο αυτό, η βελτιωμένη διαχείριση των προορισμών θα πρέπει να λαμβάνει υπόψη όλες τις αφίξεις πλοίων στους λιμένες· τονίζει, επιπλέον, την ανάγκη για ισορροπημένη και αναλογική κατανομή των προγραμματισμένων αφίξεων μέσω συστημάτων κατανομής θέσεων ελλιμενισμού, προκειμένου να μειωθεί η πίεση των ημερών αιχμής στους προορισμούς και να μεγιστοποιηθούν τα τοπικά οικονομικά οφέλη, ελαχιστοποιώντας παράλληλα τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις στους προορισμούς· επισημαίνει, επιπλέον, την ανάγκη να αναπτυχθεί μεθοδολογία για τον υπολογισμό της φέρουσας ικανότητας των προορισμών που δέχονται επισκέπτες από κρουαζιερόπλοια· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, τον ουσιαστικό ρόλο των οργανισμών διαχείρισης προορισμού (ΟΔΠ), σε στενή συνεργασία με τις τοπικές αρχές και τα ενδιαφερόμενα μέρη, στη διαχείριση των ροών επισκεπτών και στη διασφάλιση ότι ο τουρισμός με κρουαζιερόπλοια συμβάλλει στη βιώσιμη τοπική ανάπτυξη· συνιστά στην Επιτροπή να συγκεντρώσει παραδείγματα ορθών πρακτικών που θα χρησιμεύσουν ως πρότυπα για άλλους τομείς σε ολόκληρη την ΕΕ, με βάση πρωτοβουλίες όπως η έκθεσή της του 2023 με τίτλο «Ορθές πρακτικές για βιώσιμο τουρισμό κρουαζιέρας», προκειμένου να προωθηθεί η βιωσιμότητα

και η ανταγωνιστικότητα του τουρισμού·

26. τονίζει την ανάγκη για ισχυρά και εκτελεστά δικαιώματα των επιβατών σε όλους τους τρόπους μεταφοράς, συμπεριλαμβανομένων των πολύπλοκων πολυτροπικών ταξιδιών, προκειμένου να διατηρηθεί το ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της Ευρώπης στον παγκόσμιο τουρισμό, με παράλληλη στήριξη της καινοτομίας, της ανταγωνιστικότητας και των επενδύσεων στον τομέα των μεταφορών· σημειώνει τις αυξανόμενες προσδοκίες των ταξιδιωτών για αξιοπιστία, διαφάνεια και προστασία κατά τη διάρκεια διαταραχών και καθυστερήσεων, ιδίως όταν τα ταξίδια περιλαμβάνουν πολλαπλούς τρόπους μεταφοράς ή μεταφορείς· υπογραμμίζει, στο πλαίσιο αυτό, την ανάγκη να αναπτυχθεί μια στρατηγική της ΕΕ για αποτελεσματικές τουριστικές μεταφορές που θα μειώνει τους χρόνους αναμονής, τις διπλές διαδικασίες και τα διοικητικά εμπόδια, προωθώντας παράλληλα τη διαλειτουργικότητα των εισιτηρίων και των ταξιδιωτικών εγγράφων και την αποτελεσματικότητα των συνοριακών ελέγχων· τονίζει την ύψιστη σημασία των ισχυρών δικαιωμάτων των επιβατών για τους ταξιδιώτες με αναπηρία και με μειωμένη κινητικότητα, πρωτίστως για την ενίσχυση της συμμετοχικότητας και της κοινωνικής ισότητας, αλλά και για την ενίσχυση της θέσης της Ευρώπης ως παρόχου προσβάσιμων και ποιοτικών υπηρεσιών τουρισμού και μεταφορών, ενισχύοντας περαιτέρω την ανταγωνιστικότητα του ευρωπαϊκού τουρισμού·

Ενίσχυση των προορισμών της Ευρώπης για την προώθηση της τοπικής αριστείας

27. προειδοποιεί ότι ο μη ισορροπημένος τουρισμός ενέχει τον κίνδυνο να επιβαρύνει τους προορισμούς, να βλάψει τις τοπικές κοινότητες και τους κατοίκους και να διαβρώσει την περιβαλλοντική και πολιτιστική ελκυστικότητα της Ευρώπης· υπογραμμίζει, αντιθέτως, ότι, όταν σχεδιάζεται σωστά, ο τουρισμός έχει τεράστια αξία και δυνατότητα να αποφέρει οφέλη χωρίς αποκλεισμούς, ενισχύοντας την κοινωνική συνοχή, διαφυλάσσοντας την πολιτιστική κληρονομιά και δημιουργώντας θέσεις εργασίας υψηλής ποιότητας· επαναλαμβάνει ότι, ως αναπόσπαστο στοιχείο της βιομηχανικής στρατηγικής της ΕΕ, ο τουρισμός απαιτεί αποτελεσματική διακυβέρνηση, και σε επίπεδο προορισμού, και συντονισμένη δράση πολιτικής για τη στρατηγική κατανομή της ζήτησης μεταξύ καθιερωμένων και αναδυόμενων προορισμών· καλεί, επομένως, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναλάβουν δράση, για παράδειγμα προωθώντας τη ζήτηση εκτός τουριστικής περιόδου· καλεί τα κράτη μέλη να προωθήσουν τη διαφοροποίηση και τους προορισμούς και τις δραστηριότητες με χαμηλότερη επισκεψιμότητα και τονίζει ότι οι προσπάθειες αυτές θα πρέπει να υποστηρίζονται από πρωτοβουλίες σχεδιασμού και ευαισθητοποίησης που βασίζονται στα δεδομένα, προκειμένου να διατηρηθεί η θέση της Ευρώπης ως κορυφαίου παγκόσμιου προορισμού·

28. πιστεύει ότι η ανθεκτικότητα του τομέα στην αντιμετώπιση ποικίλων προκλήσεων απαιτεί σαφή στρατηγική, σαφώς καθορισμένους στόχους και συμμετοχική, τεκμηριωμένη χάραξη πολιτικής και νομοθεσία· χαιρετίζει, στο πλαίσιο αυτό, την κίνηση της Επιτροπής να αναπτύξει την πρώτη στρατηγική της ΕΕ για τον βιώσιμο τουρισμό και αναγνωρίζει τις δυνατότητές της να παράσχει στα κράτη μέλη, τις περιφέρειες και τους ενδιαφερόμενους φορείς του τομέα ένα ολοκληρωμένο πλαίσιο για τη διαμόρφωση ενός πιο βιώσιμου, καινοτόμου, ισορροπημένου και χωρίς αποκλεισμούς τουριστικού μοντέλου· πιστεύει ότι η στρατηγική θα πρέπει να επαναπροσδιορίσει τον ρόλο του τουρισμού πέραν του άμεσου οικονομικού αντικτύπου του, αναγνωρίζοντας τη συμβολή του στην κοινή ευημερία, την κοινωνική συνοχή και την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη· ζητεί, παράλληλα με τη στρατηγική αυτή, ένα σχέδιο εφαρμογής που θα αξιολογεί τις ανάγκες και τα διαφορετικά επίπεδα συνδεσιμότητας κάθε τουριστικής περιοχής και προορισμού, δίνοντας προτεραιότητα στις τουριστικές υποδομές σε ευάλωτους προορισμούς· τονίζει ότι το σχέδιο αυτό θα πρέπει να υποστηρίζεται από κατάλληλο πρόγραμμα χρηματοδότησης, σαφές χρονοδιάγραμμα και ισχυρή διαδικασία αξιολόγησης για τη διασφάλιση μιας συνεκτικής και δίκαιης μετάβασης για την Ευρώπη·

29. τονίζει ότι, για να επιτύχει σε ένα ολοένα και πιο ανταγωνιστικό παγκόσμιο ταξιδιωτικό τοπίο, η Ευρώπη χρειάζεται ισχυρότερο συντονισμό και επενδύσεις σε επίπεδο ΕΕ για να ενισχύσει τη διεθνή προβολή της· ζητεί την ανάπτυξη ενός συνεκτικού πλαισίου «Προορισμός Ευρώπη» στο πλαίσιο της στρατηγικής της ΕΕ για τον βιώσιμο τουρισμό, το οποίο θα συμπληρώνει τις εθνικές και περιφερειακές στρατηγικές, θα ενισχύει την παγκόσμια ελκυστικότητα της Ευρώπης και θα παρέχει μια συνεπή και υψηλής ποιότητας εντύπωση για την ήπειρο, ενώ παράλληλα θα τιμά την τοπική αριστεία, στηρίζοντας τη μετάβαση της Ευρώπης προς έναν παγκόσμιο υποδειγματικό προορισμό έως το 2030·

30. ζητεί τη σύσταση ειδικής γενικής διεύθυνσης για τον βιώσιμο τουρισμό εντός της Επιτροπής·

31. τονίζει ότι ο οριζόντιος χαρακτήρας του τομέα πρέπει να αντικατοπτρίζεται επαρκώς σε όλες τις σχετικές πολιτικές της ΕΕ, με την ευθυγράμμιση της νομοθεσίας για τις μεταφορές, το περιβάλλον, την περιφερειακή και αγροτική ανάπτυξη, την ψηφιοποίηση, την ανταγωνιστικότητα, την απασχόληση, την εκπαίδευση και την πρόσβαση σε οικονομικά προσιτή στέγαση, καθώς και με την αξιοποίηση της εμπειρογνωσίας από όλους αυτούς τους τομείς·

32. τονίζει τη σημασία των δομημένων, πολυεπίπεδων μοντέλων διακυβέρνησης στα οποία συμμετέχουν συστηματικά οι τοπικές και οι περιφερειακές αρχές, οι οργανισμοί διαχείρισης προορισμών και οι ιδιωτικοί ενδιαφερόμενοι φορείς, διασφαλίζοντας συνεκτικές και

συμπεριληπτικές τουριστικές στρατηγικές· υπογραμμίζει το στρατηγικό πλεονέκτημα των ΟΔΠ όσον αφορά την αξιοποίηση της τοπικής παρουσίας τους για την επέκταση της εμβέλειάς τους και τη δημιουργία εταιρικών σχέσεων με όλα τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη στο τουριστικό οικοσύστημα, συμπεριλαμβανομένων των ΜΜΕ· επισημαίνει το γεγονός ότι πολλοί μικροί και αγροτικοί προορισμοί δεν διαθέτουν τη διοικητική και αναλυτική ικανότητα να σχεδιάσουν και να εφαρμόσουν στρατηγικές βιώσιμου τουρισμού και θα μπορούσαν να επωφεληθούν από στοχευμένη στήριξη της ΕΕ για την ενίσχυση των ικανοτήτων διαχείρισης των προορισμών τους· καλεί, επιπλέον, τα κράτη μέλη να ενισχύσουν τον ρόλο των ΟΔΠ μέσω της χρηματοδοτικής στήριξης, της τεχνικής ικανότητας, του συντονισμού των δραστηριοτήτων τους και της αναβάθμισης των δεξιοτήτων των εργαζομένων που απαιτούνται για την αποτελεσματική καθοδήγηση της διαχείρισης των προορισμών·

33. επισημαίνει ότι τα διαρθρωμένα μοντέλα πολυεπίπεδης διακυβέρνησης του τουρισμού θα πρέπει να ενισχυθούν μέσω της ανάπτυξης και της τακτικής επικαιροποίησης των σχεδίων διαχείρισης των προορισμών, τα οποία θα συντονίζονται από τους ΟΔΠ σε συνεργασία με τις περιφερειακές και τοπικές δημόσιες αρχές, τα ενδιαφερόμενα μέρη στον τομέα του τουρισμού και τους κατοίκους, διασφαλίζοντας συνεκτικές και χωρίς αποκλεισμούς προσεγγίσεις και επιτρέποντας στους ΟΔΠ να συντονίζουν και να διαφημίζουν διαφοροποιημένα τοπικά τουριστικά προϊόντα· τονίζει ότι τα σχέδια διαχείρισης των προορισμών θα πρέπει να βασίζονται σε σαφείς δείκτες βιωσιμότητας και, κατά περίπτωση, στη διενέργεια αξιολογήσεων ικανοτήτων, διασφαλίζοντας τεκμηριωμένο σχεδιασμό και μακροπρόθεσμη ανταγωνιστικότητα·

34. σημειώνει ότι η υιοθέτηση μιας ευρύτερης περιφερειακής προοπτικής για τον τουρισμό μπορεί να παράσχει ένα πιο συνεκτικό πλαίσιο για τον σχεδιασμό των μεταφορών και του τουρισμού, να μειώσει τον κατακερματισμό της πολιτικής και να προωθήσει μεγαλύτερη ισότητα, ενσωμάτωση και συνεργασία μεταξύ περιοχών με διαφορετικά επίπεδα τουριστικής έντασης· επισημαίνει τον ουσιαστικό ρόλο των τοπικών και των περιφερειακών αρχών στη διαμόρφωση στρατηγικών βιώσιμου τουρισμού, στην ανάπτυξη θεματικών πολιτιστικών διαδρομών, στην προώθηση της τοπικής ταυτότητας, στη διαφύλαξη της πολιτιστικής και άυλης κληρονομιάς και στη στήριξη τουριστικών πρωτοβουλιών με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων· υπογραμμίζει, ταυτόχρονα, τη σημασία της ενσωμάτωσης του τουρισμού στις περιφερειακές στρατηγικές επανεκβιομηχάνισης και έξυπνης εξειδίκευσης, διασφαλίζοντας ότι ο τουρισμός στηρίζει και συμπληρώνει μια διαφοροποιημένη παραγωγική βάση, αντί να την αντικαθιστά·

35. επισημαίνει την ιδιαίτερη ευπάθεια των προορισμών τουριστικής έντασης, όπου η αποξένωση των κατοίκων, οι υπερβολικά επιβαρυμένες υποδομές, οι αυξανόμενες περιβαλλοντικές επιπτώσεις

και οι απειλές για τον τοπικό πολιτισμό και την τοπική κληρονομιά γίνονται όλο και πιο έντονες· ενθαρρύνει την ενίσχυση της προβολής των περιφερειών με λιγότερους επισκέπτες και την ανάπτυξη περιφερειακών τουριστικών κόμβων που θα βασίζονται στην κληρονομιά, τη γαστρονομία, τη φύση και τις τοπικές πολιτιστικές δραστηριότητες, προκειμένου να ενισχυθεί η τοπική αριστεία και να προωθηθεί ένα μοντέλο βιώσιμης ανάπτυξης που θα υπερβαίνει την κορεσμένη προσφορά σε ήλιο και παραλίες· παροτρύνει, επιπλέον, την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να χρηματοδοτήσουν πρωτοβουλίες που αποσκοπούν στην αναζωογόνηση των ιστορικών χωριών και στην προώθηση παραδοσιακών τοπικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένης της ανάπτυξης πράσινων διαδρομών και άλλων φυσικών διαδρομών και της δημιουργίας ενός σήματος που θα αναγνωρίζει τα εξέχοντα αγροτικά και βασιζόμενα στη φύση τουριστικά περιβάλλοντα, παρόμοιο με το σύστημα της «γαλάζιας σημαίας» για τις παραλίες·

36. σημειώνει ότι τα ταξίδια μικρών αποστάσεων, χαμηλών και μηδενικών εκπομπών ενισχύουν την περιφερειακή συνοχή διατηρώντας την αξία σε τοπικό επίπεδο και ενισχύοντας τον τουρισμό με γνώμονα τις ΜΜΕ και με βάση την κοινότητα σε χερσαίες και γεωργικές περιοχές· υπογραμμίζει τη συμβολή του τουρισμού κοντινών αποστάσεων στη μείωση της πίεσης που ασκείται σε υπερπλήρεις προορισμούς και στη διατήρηση της οικονομικής δραστηριότητας καθ’ όλη τη διάρκεια του έτους, στη σταθερότητα της εργασίας και στη δημογραφική ανθεκτικότητα σε αραιοκατοικημένες περιοχές· τονίζει την ανάγκη να ενισχυθούν οι τουριστικές διαδρομές βραχείας διάρκειας που συνδέουν τους επισκέπτες με μικροπαραγωγούς, όπως οι μικροζυθοποιίες, οι μικροί οινοπαραγωγοί, οι τεχνίτες και οι πολιτιστικές ενώσεις· ενθαρρύνει, στο πλαίσιο αυτό, τη δημιουργία και την αναγνώριση σε επίπεδο ΕΕ θεματικών τοπικών δικτύων για την προώθηση της τοπικής και περιφερειακής κληρονομιάς και την ενίσχυση του πολιτιστικού και αναγεννητικού τουρισμού· εφιστά την προσοχή στον ρόλο των διαδραστικών ψηφιακών εργαλείων και των θεματικών ψηφιακών πλατφορμών, των θεματικών διαδραστικών χαρτών και των χρονοδιαγραμμάτων εκδηλώσεων για τη διευκόλυνση της προβολής και την ανάδειξη της τοπικής αριστείας·

37. επισημαίνει τον θετικό ρόλο των ταμείων συνοχής και ανάπτυξης για τον τουρισμό, τον πολιτισμό και τις επενδύσεις στον αγροδιατροφικό τομέα· σημειώνει ότι οι περιφέρειες που χρησιμοποιούν τα κονδύλια αυτά θα πρέπει να βοηθηθούν στην υιοθέτηση τουριστικών μεθοδολογιών που ενσωματώνουν τον σχεδιασμό και την εφαρμογή· ζητεί να ενισχυθεί η στήριξη της Ένωσης για τον αγροτουρισμό και τις πρωτοβουλίες «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» και «Από το χωράφι στο πιάτο» που δημιουργούν πραγματικές αξιακές αλυσίδες και αυθεντικές τουριστικές εμπειρίες· υπογραμμίζει ότι τα εν λόγω μοντέλα ενισχύουν τις αγροτικές οικονομίες, στηρίζουν τους τοπικούς

παραγωγούς, διαφοροποιούν τις τουριστικές προσφορές και συμβάλλουν στον βιώσιμο και υψηλής ποιότητας τουρισμό σε ολόκληρη την Ένωση·

38. αναγνωρίζει τις δυνατότητες του αθλητικού, ενεργού και υπαίθριου τουρισμού να συμβάλει στην περιφερειακή ανάπτυξη, να προωθήσει υγιεινούς τρόπους ζωής και να μετριάσει την εποχικότητα, και ζητεί τη συστηματικότερη ενσωμάτωση των αθλητικών υποδομών στα πλαίσια του τουρισμού· επισημαίνει, ταυτόχρονα, τις ευκαιρίες που προσφέρουν ο τουρισμός υγείας, ο ιαματικός τουρισμός και ο ιατρικός τουρισμός, ιδίως στις γηράσκουσες κοινωνίες, και ζητεί την ανάπτυξη προτύπων ποιότητας και διασυνοριακής συνεργασίας σε αυτόν τον αναπτυσσόμενο τομέα· τονίζει, στο πλαίσιο αυτό, την ανάγκη να αυξηθεί η ευαισθητοποίηση σχετικά με την ένταξη και την προσβασιμότητα στον τουρισμό, να βελτιωθεί το εύρος και η προβολή των προσβάσιμων υπηρεσιών και να αναπτυχθούν τουριστικές προσφορές που ωφελούν τόσο τους κατοίκους όσο και τους επισκέπτες, ιδίως τους ηλικιωμένους και τα άτομα με αναπηρία·

39. επαναλαμβάνει ότι ο τομέας της φιλοξενίας αποτελεί κεντρικό πυλώνα του τουριστικού οικοσυστήματος και του πολιτιστικού ιστού της Ευρώπης, ο οποίος διατηρεί στενούς δεσμούς με τις τοπικές ΜΜΕ, τα πολιτιστικά ιδρύματα και τις περιφερειακές αγορές εργασίας, και επισημαίνει τον ουσιαστικό ρόλο των εστιατορίων, των καφενείων και των μπαρ της Ευρώπης, κυρίως των πολύ μικρών επιχειρήσεων και των οικογενειακών επιχειρήσεων, στη δημιουργία θέσεων εργασίας σε όλα τα επίπεδα δεξιοτήτων και στη διατήρηση της τοπικής ταυτότητας και της πολιτιστικής κληρονομιάς· ζητεί πολιτικές που στηρίζουν τις επιχειρήσεις φιλοξενίας όσον αφορά την παροχή υψηλής ποιότητας εμπειριών για τους επισκέπτες, την ενίσχυση του πολιτιστικού δυναμισμού, τη βελτίωση της ποιότητας των θέσεων εργασίας στον τομέα και τη δημιουργία βιώσιμης, μακροπρόθεσμης αξίας για τους ευρωπαϊκούς προορισμούς·

40. εκφράζει την ικανοποίησή του για τον κανονισμό για τις βραχυχρόνιες μισθώσεις ακινήτων[37], ο οποίος εφαρμόζεται σε όλα τα κράτη μέλη από την 20ή Μαΐου 2026, ως θετικό βήμα προς την αποτελεσματικότερη διαχείριση των προορισμών· εκφράζει, ωστόσο, την ανησυχία του για την ανεξέλεγκτη ανάπτυξη των βραχυχρόνιων μισθώσεων και τον αντίκτυπό τους στη στέγαση, ιδίως στην οικονομική προσιτότητα για τους κατοίκους της περιοχής και τους

---

37 Κανονισμός (ΕΕ) 2024/1028 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Απριλίου 2024, για τη συλλογή και την κοινοχρησία δεδομένων που αφορούν υπηρεσίες βραχυχρόνιας μίσθωσης ακινήτων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1724 (ΕΕ L, 2024/1028, 29.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1028/oj).

εργαζομένους σε θέσεις κρίσιμης σημασίας, στην κοινωνική συνοχή, συμπεριλαμβανομένης της εκτόπισης των κατοίκων και των κοινοτήτων από τη μακροχρόνια θέση τους στην τοπική ζωή και διακυβέρνηση, καθώς και στις αστικές και βασικές υπηρεσίες, επηρεάζοντας άμεσα τη ζωή των τοπικών πληθυσμών· υπενθυμίζει ότι, σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-724/18 και C-727/18[38], η ρύθμιση των βραχυχρόνιων μισθώσεων σε εθνικό, περιφερειακό ή τοπικό επίπεδο μπορεί να δικαιολογείται από θεμιτό δημόσιο συμφέρον, υπό την προϋπόθεση ότι τα μέτρα που θεσπίζονται είναι αναγκαία, κατάλληλα και αναλογικά· καλεί, επομένως, την Επιτροπή να προτείνει ταχέως νομοθεσία για τη θέσπιση ενός συνεκτικού, βασιζόμενου στα δεδομένα και βιώσιμου πλαισίου της ΕΕ για τις βραχυχρόνιες μισθώσεις, το οποίο θα καθορίζει πρότυπα για την παροχή υπηρεσιών και σαφείς κατηγορίες φιλοξενίας και θα επιτρέπει στα κράτη μέλη, συμπεριλαμβανομένων των περιφερειακών και τοπικών αρχών, να εφαρμόζουν αναλογικά και τεκμηριωμένα μέτρα, όπως ανώτατα όρια στις διανυκτερεύσεις, συστήματα αδειοδότησης, αντιστάθμιση και διαίρεση σε ζώνες, υπενθυμίζοντας ότι η στεγαστική πολιτική παραμένει πρωτίστως αρμοδιότητα των κρατών μελών·

41. επαναλαμβάνει ότι ο τουρισμός θα πρέπει να θεωρείται στρατηγική ευκαιρία που βασίζεται στη βιώσιμη συνύπαρξη επισκεπτών και κατοίκων· πιστεύει ότι οι βραχυχρόνιες μισθώσεις, με βάση την αρχική προϋπόθεση της προσωπικής σύνδεσης μεταξύ οικοδεσπότη και φιλοξενούμενου, μπορούν να τονώσουν την τοπική συμμετοχή στον τουρισμό και να καταστήσουν δυνατές πιο αυθεντικές εμπειρίες· σημειώνει ότι η δυνατότητα χρήσης κατοικιών για τουριστικούς σκοπούς μπορεί να παράσχει στις οικογένειες πρόσθετο εισόδημα και μπορεί να συμβάλει στη χρηματοδότηση ενεργειακά αποδοτικών ανακαινίσεων· υπογραμμίζει, ωστόσο, ότι αυτό που ξεκίνησε ως μοντέλο συνεργατικής οικονομίας εξελίσσεται όλο και περισσότερο σε μια εμπορευματοποιημένη βιομηχανία, στην οποία κυριαρχούν πλέον σε μεγάλο βαθμό επαγγελματίες εκμισθωτές που διαχειρίζονται πολλαπλά ακίνητα, οι οποίοι, συχνά, λειτουργούν χωρίς υποχρεώσεις ισοδύναμες με αυτές που απαιτούνται από τους παραδοσιακούς παρόχους καταλυμάτων· ζητεί σαφή διάκριση μεταξύ εμπορικών και μη εμπορικών βραχυχρόνιων μισθώσεων· υπογραμμίζει ότι οποιαδήποτε ρυθμιστικά μέτρα θα πρέπει να παραμένουν αναλογικά, προσαρμοσμένα στα τοπικά πλαίσια και να λαμβάνουν υπόψη τις τοπικές τουριστικές οικονομίες και κοινότητες, παρέχοντας παράλληλα στα κράτη μέλη, τις περιφέρειες και τις τοπικές αρχές την ευελιξία να σχεδιάζουν

---

38 Απόφαση του Δικαστηρίου (τμήμα μείζονος συνθέσεως) της 22ας Σεπτεμβρίου 2020, Cali Apartments SCI και HX κατά Procureur général près la cour d'appel de Paris και Ville de Paris, στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-724/18 και C-727/18, ECLI:EU:C:2020:743.

και να εφαρμόζουν μέτρα προσαρμοσμένα στις ειδικές τοπικές συνθήκες και τις στεγαστικές αγορές τους·

42. τονίζει την ανάγκη για ισχυρούς μηχανισμούς επιβολής προκειμένου να διασφαλιστεί ότι στις ψηφιακές πλατφόρμες περιλαμβάνονται μόνο συμμορφούμενες δραστηριότητες βραχυχρόνιας μίσθωσης, δεδομένου του κεντρικού ρόλου των πλατφορμών στην αγορά βραχυχρόνιας μίσθωσης, και ότι οι παράνομες βραχυχρόνιες μισθώσεις που εντοπίζονται από τις αρχές θα πρέπει να καταργούνται αμέσως· υπογραμμίζει, επιπλέον, ότι είναι απαραίτητες σαφείς υποχρεώσεις δέουσας επιμέλειας για τις πλατφόρμες, συμπεριλαμβανομένης της επαλήθευσης των αριθμών καταχώρισης, υποστηριζόμενες από ενισχυμένους μηχανισμούς ελέγχου για την πρόληψη δόλιων ή μη έγκυρων καταχωρίσεων, καθώς και από αποτελεσματικούς μηχανισμούς ειδοποίησης, δράσης και αφαίρεσης για τη διασφάλιση της ταχείας κατάργησης των μη έγκυρων καταχωρίσεων βραχυχρόνιας μίσθωσης· τονίζει ότι ένα νέο νομοθετικό πλαίσιο θα πρέπει επίσης να παρέχει ισχυρούς μηχανισμούς για τη στήριξη της επιβολής και της συμμόρφωσης με τους εθνικούς ή τοπικούς κανόνες που αποσκοπούν στη διαχείριση της προσφοράς βραχυχρόνιας μίσθωσης, συμπεριλαμβανομένης της αποτελεσματικής εφαρμογής ανώτατων ορίων στις διανυκτερεύσεις ή άλλων μέτρων, όπως οι απαιτήσεις μετριασμού του θορύβου·

43. επισημαίνει, στο πλαίσιο αυτό, ότι σε τουριστικούς προορισμούς με ορισμένους διαρθρωτικούς και γεωγραφικούς περιορισμούς, όπως τα νησιά, οι εξόχως απόκεντρες περιοχές και ορισμένες παράκτιες περιοχές, οι πιέσεις της αγοράς που σχετίζονται με τον τουρισμό, σε συνδυασμό με την ανεπαρκή οικονομικά προσιτή και δημόσια στέγαση, επιτείνουν τη στεγαστική κρίση· ζητεί μέτρα πολιτικής συνοχής προσαρμοσμένα σε αυτές τις ειδικές συνθήκες, σύμφωνα με τα άρθρα 174 και 349 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης·

44. αναγνωρίζει τους υφιστάμενους περιορισμούς του οικολογικού σήματος της ΕΕ· αναγνωρίζει την ανάγκη για μια ενιαία προσέγγιση όσον αφορά την επισήμανση της βιωσιμότητας στον ευρωπαϊκό τουριστικό τομέα, η οποία θα επιτρέπει τη δημιουργία ενός ενιαίου, διαφανούς πλαισίου που θα προωθεί τη βιώσιμη ανάπτυξη, τη μάθηση από ομοτίμους και την ανάπτυξη ικανοτήτων και θα ενισχύει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών, την ανταγωνιστικότητα, την αποδοτικότητα και την παγκόσμια προβολή των ευρωπαϊκών τουριστικών επιχειρήσεων και προορισμών, θέτοντας την Ευρώπη ως σημείο αναφοράς για τον βιώσιμο τουρισμό παγκοσμίως· τονίζει ότι εναρμόνιση δεν σημαίνει τη χρήση ενιαίου πιστοποιητικού, αλλά τη χρήση κοινής μεθοδολογίας για την επανεξέταση και τη θέσπιση σαφών προτύπων ή κριτηρίων· υπογραμμίζει τη σημασία της πιστοποίησης από διαπιστευμένο, ανεξάρτητο τρίτο μέρος για τη διασφάλιση της τεκμηρίωσης των ισχυρισμών βιωσιμότητας, σύμφωνα με το κανονιστικό πλαίσιο της

ΕΕ, συμπεριλαμβανομένης της οδηγίας για την ενδυνάμωση των καταναλωτών[39]· ζητεί επιτακτικά την επέκταση της κάλυψης σε πρόσθετα τμήματα της αλυσίδας αξίας του τουρισμού, συμπεριλαμβανομένων των εταιρειών κρουαζιέρας, των τουριστικών πρακτόρων, των συνεδριάσεων, των κινήτρων, των υπηρεσιών συνεδρίων και εκθέσεων (MICE), των αξιοθέατων, των υπηρεσιών εστίασης, των προορισμών και του φιλικού προς την κοινότητα τουρισμού με τη συμμετοχή των κατοίκων της περιοχής, για τη στήριξη μιας βιώσιμης μετάβασης που θα βασίζεται σε διεξοδικές εκτιμήσεις επιπτώσεων και διαβουλεύσεις με τα ενδιαφερόμενα μέρη· τονίζει, ταυτόχρονα, ότι ένα σήμα βιωσιμότητας σε επίπεδο ΕΕ θα πρέπει να παραμείνει προαιρετικό, αναλογικό, οικονομικά αποδοτικό, απλό στην υποβολή αίτησης για τις ΜΜΕ και να υποστηρίζεται από κατάρτιση και οικονομικά κίνητρα για την πρόληψη αδικαιολόγητων διοικητικών επιβαρύνσεων για τις μικρές τουριστικές επιχειρήσεις·

45. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να στηρίξουν τη μετάβαση του τουρισμού προς ένα μοντέλο κυκλικής οικονομίας προωθώντας δράσεις που βελτιώνουν την αποδοτικότητα της διαχείρισης των υδάτων, της ενέργειας και των αποβλήτων, περιορίζουν την υπερκατανάλωση, αποτρέπουν την υποβάθμιση των οικοτόπων, διαφυλάσσουν τη βιοποικιλότητα και ελαχιστοποιούν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα των τουριστικών δραστηριοτήτων στους προορισμούς, με γνώμονα τη λήψη αποφάσεων βάσει δεδομένων· καλεί, παράλληλα, την Επιτροπή να εντείνει τη στήριξη της καινοτομίας για τη μείωση της σπατάλης τροφίμων και να την αποτυπώσει στα σχετικά προγράμματα· ζητεί, επιπλέον, την προώθηση βραχειών αλυσίδων εφοδιασμού στον τομέα της φιλοξενίας, διευκολύνοντας την πρόσβαση των πολύ μικρών, μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων στην αγορά, συμπεριλαμβανομένων των μικρών γεωργικών εκμεταλλεύσεων και των βιοτεχνών·

46. αναγνωρίζει ότι ο τομέας του τουρισμού λαμβάνει σημαντικά μέτρα για τη μείωση του περιβαλλοντικού αποτυπώματός του, συμπεριλαμβανομένης της σταδιακής κατάργησης των μπουκαλιών νερού μίας χρήσης, της βελτίωσης των ενεργειακά αποδοτικών συστημάτων φωτισμού και εξοικονόμησης νερού, της παράτασης της διάρκειας ζωής των επίπλων μέσω της επισκευής και της επαναχρησιμοποίησης και της μείωσης της σπατάλης τροφίμων, με ένα στέρεο νομοθετικό πλαίσιο που προβλέπεται από πρόσφατους κανονισμούς της ΕΕ, όπως η οδηγία για τα πλαστικά μίας χρήσης

---

39 Οδηγία (ΕΕ) 2024/825 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Φεβρουαρίου 2024, για την τροποποίηση των οδηγιών 2005/29/ΕΚ και 2011/83/ΕΕ όσον αφορά την ενδυνάμωση των καταναλωτών για την πράσινη μετάβαση μέσω καλύτερης προστασίας από αθέμιτες πρακτικές και μέσω καλύτερης ενημέρωσης (ΕΕ L, 2024/825, 6.3.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/825/oj).

και ο κανονισμός για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας[40], οι οποίοι βρίσκονται ακόμη σε διαδικασία εφαρμογής· καλεί την Επιτροπή να εκπονήσει μελέτη για τον εντοπισμό και την αξιολόγηση των κενών στην οδηγία για τα πλαστικά μίας χρήσης σε σχέση με τον τουρισμό και τη φιλοξενία, και να προτείνει μέτρα για την αντιμετώπιση αυτών των κενών, μεταξύ άλλων με την παροχή στήριξης και κινήτρων εφαρμογής στον κλάδο, προκειμένου να επιταχυνθεί, όπου είναι δυνατόν, η σταδιακή κατάργηση των πλαστικών μίας χρήσης στον τομέα του τουρισμού και της φιλοξενίας της ΕΕ, με βάση ένα ρεαλιστικό χρονικό πλαίσιο μετάβασης και με την υποστήριξη εκτίμησης επιπτώσεων, επιστημονικών δεδομένων και διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη, διασφαλίζοντας παράλληλα ότι δεν επιβάλλεται δυσανάλογο κόστος στους μικρούς φορείς εκμετάλλευσης·

47. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να μεταβούν από την αντίδραση στην προορατική διαχείριση της τουριστικής ανάπτυξης, υποστηριζόμενη από ενισχυμένη ανταλλαγή δεδομένων, και να συλλέγουν, να αναλύουν και να χρησιμοποιούν δεδομένα για τη διαχείριση των προορισμών και την υποβολή εκθέσεων βιωσιμότητας, τονίζοντας ότι η μετάβαση αυτή θα συμβάλει στη διασφάλιση βιώσιμου και υψηλής ποιότητας τουρισμού· τονίζει ότι η συντονισμένη ανταλλαγή δεδομένων σε όλα τα επίπεδα επιτρέπει την παρακολούθηση σε πραγματικό χρόνο και την έξυπνη πρόβλεψη, παρέχοντας στους προορισμούς τη δυνατότητα να διαχειρίζονται τις ροές επισκεπτών σε πολιτιστικά και φυσικά αξιοθέατα, να αποτρέπουν τον υπερπληθυσμό, να διαχειρίζονται τους πόρους, να στηρίζουν τις προσπάθειες για τη μείωση της εποχικότητας και να προσαρμόζονται με ευελιξία στις αλλαγές· επισημαίνει το γεγονός ότι η ταχεία εξέλιξη της παραγωγικής ΤΝ ενέχει τον κίνδυνο επιβράβευσης μεγάλων και τεχνολογικά εξελιγμένων παραγόντων στην τουριστική αγορά, επιδείνωσης των υφιστάμενων ανισοτήτων και εγκατάλειψης πολλών προορισμών και ΜΜΕ εάν η στήριξη και η ανάπτυξη ικανοτήτων δεν συμβαδίζουν· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή να παράσχει στοχευμένη χρηματοδότηση και καθοδήγηση σχετικά με τα χρηματοδοτικά μέσα για τις ΜΜΕ με σκοπό την προώθηση των δεδομένων, της ψηφιοποίησης και της υιοθέτησης της ΤΝ στον τομέα του τουρισμού·

48. ζητεί μια συστημική προσέγγιση του τουρισμού, η οποία θα αντικαταστήσει την κατακερματισμένη λογική που βασίζεται στην αγορά ή στο προϊόν με ολοκληρωμένα μοντέλα διακυβέρνησης· υποστηρίζει τη δημιουργία ολοκληρωμένων μετρήσεων που θα

---

40 Κανονισμός (ΕΕ) 2025/40 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 19ης Δεκεμβρίου 2024, για τις συσκευασίες και τα απορρίμματα συσκευασίας, την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/1020 και της οδηγίας (ΕΕ) 2019/904 και την κατάργηση της οδηγίας 94/62/ΕΚ (ΕΕ L, 2025/40, 22.1.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/40/oj).

καλύπτουν, μεταξύ άλλων, τη δημιουργία ποιοτικών θέσεων εργασίας, τις συνθήκες απασχόλησης, την ευημερία της τοπικής κοινότητας, την αποδοτική χρήση των πόρων, την υποβάθμιση του περιβάλλοντος και τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα, με βάση παγκοσμίως αποδεκτές μεθοδολογίες υπολογισμού, ώστε να προωθηθεί η διαφανής χάραξη πολιτικής, να καθοδηγηθούν οι υπεύθυνες επενδύσεις και να καταστεί δυνατή η συγκρισιμότητα των δεδομένων μεταξύ των προορισμών· εκφράζει την ικανοποίησή του για την ανάπτυξη ενός παγκοσμίως αναγνωρισμένου και εναρμονισμένου συνόλου δεικτών βιώσιμου τουρισμού, επισημαίνοντας ότι η μεθοδολογία εφαρμόζεται πιλοτικά από το κέντρο αρμοδιότητας της ΕΕ για την υποστήριξη της διαχείρισης δεδομένων σε έξυπνους προορισμούς (D3Hub), με τη συμβολή 40 ευρωπαϊκών ΟΔΠ και του Ευρωπαϊκού Συστήματος Τουριστικών Δεικτών (ETIS)· επιμένει ότι μια προσέγγιση σε επίπεδο ΕΕ όσον αφορά τους δείκτες βιώσιμου τουρισμού θα πρέπει να είναι πλήρως συμβατή με τα υφιστάμενα πλαίσια, όπως το στατιστικό πλαίσιο για τη μέτρηση της βιωσιμότητας του τουρισμού ή το μεθοδολογικό πλαίσιο των δορυφορικών λογαριασμών για τον τουρισμό, επιτρέποντας την αποτελεσματική τυποποίηση και συγκριτική αξιολόγηση και διασφαλίζοντας απλουστευμένες διαδικασίες υποβολής εκθέσεων που μειώνουν τις διοικητικές απαιτήσεις για τις τουριστικές επιχειρήσεις·

49. τονίζει ότι η πολυεπίπεδη διακυβέρνηση με επίκεντρο τα δεδομένα είναι απαραίτητη για την επίτευξη βιωσιμότητας και την αποτελεσματική αντιμετώπιση απρόβλεπτων κρίσεων, όπως πανδημίες και άλλες κρίσεις που σχετίζονται με την υγεία, γεωπολιτικοί κλυδωνισμοί, ακραία κλιματικά και φυσικά φαινόμενα, ανθρωπογενείς ή τεχνολογικές διαταραχές και οικονομική ύφεση, καθώς και αυξανόμενες διαρθρωτικές κρίσεις, όπως η δημογραφική συρρίκνωση, η πληθυσμιακή συρρίκνωση και οι ελλείψεις στέγασης· τονίζει την ανάγκη να συμπεριληφθούν οι εμπορευματικές μεταφορές και η εφοδιαστική στα εργαλεία ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων, δεδομένης της ζωτικής σημασίας τους για τη διασφάλιση της συνέχειας των τουριστικών υπηρεσιών και των αλυσίδων εφοδιασμού· σημειώνει με ανησυχία ότι η απροθυμία των ενδιαφερόμενων μερών να ανταλλάσσουν δεδομένα, λόγω επιφυλάξεων σχετικά με την τεχνολογία, την κυριαρχία των δεδομένων, την εμπιστοσύνη, τους νομικούς κινδύνους και το κόστος, επιβραδύνει την ανάπτυξη του κοινού ευρωπαϊκού χώρου δεδομένων για τον τουρισμό· επισημαίνει τον πίνακα δεικτών για τον τουρισμό της ΕΕ και το D3Hub ως ισχυρά παραδείγματα του τρόπου με τον οποίον οι συγκεντρωτικές πληροφορίες σε επίπεδο ΕΕ μπορούν να καθοδηγήσουν την τοπική δράση και να στηρίξουν τις εφοδιαστικές αλυσίδες του τουρισμού σε περιόδους αβεβαιότητας· επαναλαμβάνει ότι οι μηχανισμοί αυτοί διασφαλίζουν ότι οι ΟΔΠ και οι ΜΜΕ έχουν απλουστευμένη πρόσβαση σε διαλειτουργικά δεδομένα για τη στήριξη της λήψης τεκμηριωμένων αποφάσεων, ενισχύοντας και διασφαλίζοντας έτσι

την ανθεκτικότητα σε όλες τις αξιακές αλυσίδες τους· επισημαίνει, επιπλέον, τη συμβολή του D3HUB στην παροχή βοήθειας στους τουριστικούς προορισμούς για τη στρατηγική χρήση των δεδομένων, τονίζει ότι η πρωτοβουλία αυτή είναι απαραίτητη για την ενίσχυση της διακυβέρνησης που βασίζεται στα δεδομένα και την προετοιμασία του τομέα για την ψηφιακή μετάβαση, και καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει τη συνέχειά της μετά το 2026 σύμφωνα με τους στρατηγικούς στόχους της ΕΕ·

50. καλεί την Επιτροπή και τα κράτη μέλη να αναπτύξουν μια κεντρική πλατφόρμα με βάση επαληθεύσιμα δεδομένα για τη χαρτογράφηση σημαντικών γεγονότων σε ολόκληρη την ΕΕ που ενδέχεται να προκαλέσουν τοπικές διαταραχές, ιδίως σε ευάλωτες περιοχές, και να θεσπίσουν έναν ειδικό ευρωπαϊκό μηχανισμό διαχείρισης κρίσεων για τον τουρισμό με σκοπό την ενίσχυση της ετοιμότητας, της πρόληψης κρίσεων και της ανθεκτικότητας έναντι μελλοντικών κρίσεων· καλεί, επιπλέον, την Επιτροπή να ενσωματώσει τον μηχανισμό με προηγμένα εργαλεία ετοιμότητας για την αντιμετώπιση κρίσεων και μέτρα ταχείας αντίδρασης, συμπεριλαμβανομένων συστημάτων έγκαιρης προειδοποίησης, σχεδιασμού έκτακτης ανάγκης, στρατηγικών υποδομών και διαδρόμων μεταφορών, καθώς και στοχευμένης στήριξης μέσω ευέλικτων διαδικασιών, για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας και της ασφάλειας του τουρισμού·

51. παρατηρεί ότι η τεχνολογία και περιβαλλοντική ευαισθητοποίηση οδηγεί στη μετάβαση από τον παθητικό τουρισμό σε στοχευμένες, εξατομικευμένες και υπεύθυνες εμπειρίες· επισημαίνει τις δυνατότητες των συστημάτων που προτείνουν δρομολόγια για την καλλιέργεια του αργού τουρισμού με πρωτοβουλία των τοπικών κοινοτήτων, όπως η ποδηλασία και η πεζοπορία, που ωφελεί τις τοπικές ΜΜΕ, τις κοινότητες, τους τοπικούς παραγωγούς, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που αναγνωρίζονται από γεωγραφικές ενδείξεις, καθώς και τους πολιτισμούς και τα προϊόντα· επιμένει, ωστόσο, ότι, για να αξιοποιηθεί αυτό το δυναμικό, ο τομέας πρέπει να ενσωματώσει τοπικές ομάδες και πολίτες στην αλυσίδα αξίας του τουρισμού μαζί με μεγάλες εταιρείες, για παράδειγμα μέσω της στήριξης εμπειρογνωμόνων στη χρήση ψηφιακών εργαλείων, της σύστασης πολυμερών συμβουλίων με συμβουλευτικούς ρόλους σχετικά με τις άδειες, τη φέρουσα ικανότητα, τα όρια και τον σχεδιασμό, και της διαφοροποίησης των προσφορών του για τη μείωση των εξαρτήσεων από την αγορά και των εποχικών εξαρτήσεων· καλεί τα κράτη μέλη να προωθήσουν σχολικές εκπαιδευτικές πρωτοβουλίες και ευρύτερες εκστρατείες ευαισθητοποίησης για την ενίσχυση της ευαισθητοποίησης σχετικά με τις πρακτικές βιώσιμου τουρισμού·

Διαμόρφωση του μέλλοντος του τουρισμού με δεξιότητες και πολιτιστική συμμετοχή

52. τονίζει ότι το ειδικευμένο και ποιοτικό εργατικό δυναμικό που απολαμβάνει εκτίμησης αποτελεί τη ραχοκοκαλιά της ευρωπαϊκής τουριστικής οικονομίας· σημειώνει ότι οι διαρθρωτικές προκλήσεις, όπως οι χαμηλές αμοιβές σε ορισμένους τουριστικούς τομείς, η άτυπη απασχόληση, η μερική απασχόληση και η αδήλωτη εργασία, η εποχικότητα, η περιορισμένη κατάρτιση και, ενίοτε, οι κακές συνθήκες εργασίας, εξακολουθούν να διαιωνίζουν τις ελλείψεις εργατικού δυναμικού και δεξιοτήτων στον τουρισμό, οι οποίες επιδεινώνονται περαιτέρω από τη συνεχιζόμενη ανισότητα των φύλων, καθώς οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν την πλειονότητα του τουριστικού εργατικού δυναμικού και κυριαρχούν στα χαμηλά αμειβόμενα, υψηλής έντασης εργασίας και προσωρινά επαγγέλματα· αναγνωρίζει ότι σε ορισμένα κράτη μέλη έχει σημειωθεί πρόοδος όσον αφορά τη βελτίωση των συνθηκών εργασίας, των ρυθμίσεων του χρόνου εργασίας και της αμοιβής, μεταξύ άλλων μέσω επικαιροποιημένων συλλογικών συμβάσεων μετά την πανδημία της COVID-19· ζητεί, ωστόσο, περαιτέρω πρόοδο προς μια τουριστική αγορά εργασίας που θα βασίζεται σε ποιοτικές θέσεις εργασίας, δίκαιους μισθούς, αξιόπιστη κοινωνική προστασία και απασχόληση καθ’ όλη τη διάρκεια του έτους, μεταξύ άλλων και εκτός τουριστικής περιόδου· εφιστά, ταυτόχρονα, την προσοχή στην αξία της αμειβόμενης κατάρτισης κατά τη διάρκεια του ωραρίου εργασίας και στη σημασία της επέκτασης των ευκαιριών αυτών στους εποχιακούς εργαζομένους κατά τη διάρκεια της εκτός τουριστικής περιόδου·

53. υπογραμμίζει τη διαρκώς αυξανόμενη ζήτηση για προσαρμόσιμο και ανθεκτικό στις κρίσεις εργατικό δυναμικό εξοπλισμένο με ψηφιακές και πράσινες δεξιότητες για την εφαρμογή καινοτόμων λύσεων που εξισορροπούν την οικονομική ανάπτυξη με την περιβαλλοντική διαχείριση· τονίζει ότι η ψηφιακή και η πράσινη μετάβαση προσφέρουν ευκαιρίες για τη δημιουργία καλύτερης, ασφαλέστερης και ανθεκτικότερης απασχόλησης σε όλες τις αλυσίδες αξίας του τουρισμού, και ζητεί να αξιοποιηθούν πλήρως οι ευκαιρίες αυτές, μεταξύ άλλων μέσω της συνεργασίας με τις περιφερειακές και τοπικές αρχές για τον σχεδιασμό εξειδικευμένων προγραμμάτων κατάρτισης για τους επαγγελματίες του τουρισμού·

54. ζητεί ένα συντονισμένο θεματολόγιο σε επίπεδο ΕΕ για την αναβάθμιση των δεξιοτήτων και την επανειδίκευση του εργατικού δυναμικού στον τομέα του τουρισμού, σύμφωνα με το σύμφωνο για τις δεξιότητες, ώστε να αντιμετωπιστούν οι ελλείψεις εργατικού δυναμικού, να βελτιωθούν οι συνθήκες εργασίας, να ξεπεραστούν τα εμπόδια στην κινητικότητα, να αντιμετωπιστούν οι εξελισσόμενες απαιτήσεις δεξιοτήτων και να ενισχυθεί η μακροπρόθεσμη ελκυστικότητα και ανταγωνιστικότητα του τομέα, διασφαλίζοντας διαρκή αξία για τους ευρωπαϊκούς προορισμούς και προωθώντας τον ευρωπαϊκό τρόπο ζωής· προτείνει τη θέσπιση κάρτας τουριστικών δεξιοτήτων, σχεδιασμένης σε στενή συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους και αναγνωρισμένης σε όλα τα κράτη μέλη και τους τομείς της τουριστικής βιομηχανίας, για την τεκμηρίωση

της πιστοποιημένης κατάρτισης, των δεξιοτήτων, των προσόντων και της επαγγελματικής πείρας· προτείνει να παρέχεται και να συγχρηματοδοτείται η κατάρτιση μέσω προγραμμάτων της ΕΕ, συμπεριλαμβανομένων του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+, του Erasmus+, του προγράμματος για την ενιαία αγορά και του προγράμματος «Ψηφιακή Ευρώπη»·

55. υπογραμμίζει ότι η αναβάθμιση των δεξιοτήτων και η επανειδίκευση πρέπει να συμβαδίζουν με την αποτίμηση κάθε ρόλου, από ανθρώπινες συνδέσεις, οι οποίες είναι απαραίτητες για την παροχή υπηρεσιών υψηλής ποιότητας και πολιτιστικά προσαρμοσμένων, έως σωματικά απαιτητικούς ρόλους που στηρίζουν πολλές τουριστικές υπηρεσίες- διασφαλίζοντας ότι καμία από αυτές τις πτυχές δεν χάνεται καθώς ο τομέας μετατοπίζεται προς μοντέλα που βασίζονται περισσότερο στην ψηφιακή τεχνολογία· σημειώνει ότι τόσο οι μη τεχνικές δεξιότητες όσο και η σωματική εργασία εξακολουθούν να υποτιμούνται από οικονομική και πολιτική άποψη, συχνά χωρίς επίσημη αναγνώριση, κατάρτιση ή αμοιβή συγκρίσιμη με εκείνη των τεχνικών ή διευθυντικών ρόλων· ζητεί οι εν λόγω δεξιότητες και ρόλοι να αναγνωρίζονται, να εκτιμώνται και να ανταμείβονται δεόντως, καθώς αυτό είναι απαραίτητο για τη βελτίωση της ποιότητας των θέσεων εργασίας, την προώθηση της ισότητας των φύλων και τη διασφάλιση της πλήρους αναγνώρισης και καλλιέργειας της ανθρώπινης διάστασης του τουρισμού στο πλαίσιο του τουριστικού μοντέλου της Ευρώπης·

56. ενθαρρύνει την ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ των τουριστικών επιχειρήσεων, των παρόχων εκπαίδευσης και των δημόσιων αρχών για την προώθηση προγραμμάτων κατάρτισης και μαθητείας υψηλής ποιότητας και την αντιμετώπιση των μελλοντικών απαιτήσεων σε δεξιότητες· υπογραμμίζει τη σημασία στοχευμένων πρωτοβουλιών, όπως ευθυγραμμισμένα με τη βιομηχανία προγράμματα σπουδών, σαφείς διαδρομές σταδιοδρομίας και προγράμματα καθοδήγησης, που ενισχύουν την ελκυστικότητα των σταδιοδρομιών στον τομέα της φιλοξενίας για τους νέους και συμβάλλουν στην οικοδόμηση ενός ισχυρότερου και πιο ειδικευμένου εργατικού δυναμικού στον τομέα· επιμένει ότι οι πρωτοβουλίες αυτές πρέπει να μετουσιωθούν σε αποτελέσματα ποιοτικής απασχόλησης, συμπεριλαμβανομένων μακροπρόθεσμων συμβάσεων, πραγματικών ευκαιριών επαγγελματικής εξέλιξης και μισθολογικών αυξήσεων·

57. υπογραμμίζει ότι ο πολιτισμός, ο οποίος είναι βαθιά ριζωμένος στον τρόπο ζωής μας, είναι θεμελιώδους σημασίας για την τουριστική ελκυστικότητα της Ευρώπης και την εθνική και ευρωπαϊκή μας ταυτότητα· υπενθυμίζει ότι αυτός ο πολιτιστικός ιστός περιλαμβάνει, μεταξύ πολλών άλλων στοιχείων, βιώσιμες παραδόσεις, αρχαιολογική κληρονομιά και τοπικές γλώσσες, η διατήρηση των οποίων αντικατοπτρίζει τον πραγματικό σεβασμό των περιφερειακών και εθνικών ταυτοτήτων και τη συνέχεια των τοπικών κοινοτήτων· χαιρετίζει τις προσπάθειες που καταβάλλουν

ορισμένα κράτη μέλη για την επιστροφή των πολιτιστικών έργων και τεχνουργημάτων στον τόπο προέλευσής τους· επισημαίνει το νέο στρατηγικό πλαίσιο «Πυξίδα Πολιτισμού για την Ευρώπη» ως βασικό μέσο για την ενίσχυση της πολιτιστικής διάστασης των πολιτικών της ΕΕ· καλεί την Επιτροπή, δεδομένης της ποικιλόμορφης και πλούσιας τουριστικής προσφοράς της ΕΕ, να θέσει τα κίνητρα της ΕΕ, όπως το DiscoverEU, οι πολιτιστικές πρωτεύουσες της Ευρώπης και το σήμα ευρωπαϊκής πολιτιστικής κληρονομιάς, στην πρώτη γραμμή της προώθησης του προγράμματος «Προορισμός Ευρώπη» στο πλαίσιο της νέας στρατηγικής για τον βιώσιμο τουρισμό·

58. επαινεί τον ζωτικό ρόλο των επαγγελματιών εργαζομένων στον τομέα του πολιτισμού, των τοπικών οργανώσεων και των εθελοντών ως θεματοφυλάκων της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης, το έργο των οποίων εκτείνεται από τη συντήρηση και τη διαχείριση του χώρου έως τη συμμετοχή του κοινού μέσω της προσέγγισης της κοινότητας και των ξεναγήσεων· υπογραμμίζει τον ρόλο τους στην ενίσχυση της ιδιαιτερότητας και της ελκυστικότητας της Ευρώπης ως παγκόσμιου τουριστικού προορισμού· σημειώνει ότι οι επισφαλείς συνθήκες εργασίας και η ανεπαρκής αμοιβή συχνά δεν αντικατοπτρίζουν την αξία της συμβολής τους στη διαφύλαξη και τη μετάδοση της πολιτιστικής κληρονομιάς της Ευρώπης, κατάσταση που μπορεί να επιδεινωθεί περαιτέρω από την αυξανόμενη ανταγωνιστική πίεση από υπηρεσίες που βασίζονται σε πλατφόρμες, οι οποίες μειώνουν τις τιμές των πολιτιστικών περιηγήσεων και καθοδηγούν τις υπηρεσίες μέσω πρακτικών φιλοδωρήματος και τελών σύνδεσης·

59. αναγνωρίζει, εν προκειμένω, την αξιοσημείωτη αφοσίωση των εθελοντών, οι οποίοι αφιερώνουν σημαντικό προσωπικό χρόνο, μεταξύ άλλων κατά τη διάρκεια της ετήσιας άδειάς τους, για τη στήριξη της διαφύλαξης του πολιτισμού στην Ευρώπη· καλεί την Επιτροπή, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, να προτείνει κατευθυντήριες γραμμές που θα παρέχουν κίνητρα και θα επιτρέπουν στα άτομα να συμμετέχουν σε πολιτιστικό εθελοντισμό, μεταξύ άλλων μέσω υποστηρικτικών μέτρων που διευκολύνουν τη συμμετοχή και προωθούν την αναγνώριση των πολιτιστικών εθελοντών σε ολόκληρη την ΕΕ· τονίζει ότι η προώθηση του πολιτιστικού εθελοντισμού ενισχύει τους στόχους του Ευρωπαϊκού Έτους Δεξιοτήτων και βελτιώνει τα τρέχοντα προγράμματα της ΕΕ, όπως το Erasmus+, ενθαρρύνοντας τη διαγενεακή μάθηση, την ανταλλαγή δεξιοτήτων και τη βαθύτερη πολιτιστική συμμετοχή· τονίζει ότι μακροπρόθεσμος στόχος είναι η επαγγελματοποίηση και ζητεί ένα σύστημα «Passion-to-Profession» (από το πάθος στο επάγγελμα) που θα επιτρέπει την κατάρτιση, την πιστοποίηση και τη δίκαιη αμοιβή, συγχρηματοδοτούμενο μέσω του Erasmus+, του προγράμματος «Δημιουργική Ευρώπη» και του Ευρωπαϊκού Κοινωνικού Ταμείου+, για τη συνδρομή σε όσους διατηρούν την ταυτότητά μας να αναπτύξουν βιώσιμες σταδιοδρομίες της επιλογής

τους· υπογραμμίζει ότι το σύστημα θα πρέπει να παραμείνει εθελοντικό, με την πολιτιστική άδεια να μην συνδέεται ποτέ με επαγγελματικές δεσμεύσεις· ενθαρρύνει τα κράτη μέλη να προωθήσουν τον εθελοντισμό με τρόπους που εμπλουτίζουν την πολιτιστική ζωή και συμπληρώνουν την επαγγελματική απασχόληση στον πολιτιστικό τομέα, αντί να την αντικαθιστούν·

60. τονίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί ότι η χρηματοδότηση της ΕΕ διατίθεται για την άυλη κληρονομιά στο πλαίσιο του επόμενου ΠΔΠ, προκειμένου να παρασχεθεί άμεση στήριξη σε πρωτοβουλίες που προστατεύουν και προβάλλουν τις πολιτιστικές παραδόσεις, από θαλάσσιες και ναυτικές πρακτικές, όπως η ναυσιπλοΐα, στις τοπικές γλώσσες και τη χειροτεχνία, συμπεριλαμβανομένων των γεωγραφικών ενδείξεων, διασφαλίζοντας τη διαγενεακή μετάδοσή τους και ενισχύοντας τη συμμετοχή της κοινότητας στον βιώσιμο και υπεύθυνο τουρισμό· υπογραμμίζει ότι είναι σημαντικό να διασφαλιστεί η δίκαιη αναγνώριση όσων επενδύουν στην κληρονομιά και τις δεξιότητες, και τονίζει την ανάγκη να συμπεριληφθούν πρωτοβουλίες τουρισμού υπό την ηγεσία αυτοχθόνων και τοπικών κοινοτήτων που διαφυλάσσουν την πατροπαράδοτη γνώση, διατηρούν τη βιοποικιλότητα και προωθούν αυθεντικές εμπειρίες που σέβονται τον πολιτισμό και διατηρούν τα τοπικά μέσα διαβίωσης· ζητεί, επιπλέον, χρηματοδότηση από την ΕΕ για τη στήριξη των ενώσεων παραγωγών που εργάζονται για την καταχώριση γεωγραφικής ένδειξης δυνάμει του κανονισμού (ΕΕ) 2023/2411[41], αναγνωρίζοντας ότι αυτό αποτελεί βασικό μέσο για την ενίσχυση της περιφερειακής βιοτεχνικής κληρονομιάς·

61. τονίζει ότι τα χρηματοδοτούμενα έργα θα πρέπει να προωθούν τη μεταφορά γνώσεων μεταξύ περιοχών και τομέων και να αξιοποιούν το στρατηγικό δυναμικό του τουρισμού για τη διαφύλαξη της άυλης κληρονομιάς και την ενίσχυση των κοινωνικών και οικονομικών οφελών του για τις τοπικές κοινότητες, με πιο ομοιόμορφη εδαφική κατανομή και δικαιότερη κατανομή της αξίας σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας του τουρισμού· επισημαίνει, επιπλέον, ότι η χρηματοδότηση θα πρέπει να δίνει προτεραιότητα σε έργα που προωθούν την εδαφική συνοχή, ιδίως σε περιοχές όπου η άυλη κληρονομιά διατρέχει μεγαλύτερο κίνδυνο και όπου ο πολιτιστικός τουρισμός μπορεί να προωθήσει την τοπική ανάπτυξη και να στηρίξει τη διατήρηση του πληθυσμού· υπογραμμίζει τον ρόλο των συμπράξεων δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στην ενίσχυση της ικανότητας του τουριστικού τομέα να προστατεύει, να προωθεί και

---

41 Κανονισμός (ΕΕ) 2023/2411 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, σχετικά με την προστασία των γεωγραφικών ενδείξεων για χειροτεχνικά και βιομηχανικά προϊόντα και την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΕ) 2017/1001 και (ΕΕ) 2019/1753 (ΕΕ L, 2023/2411, 27.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2411/oj).

να ενισχύει την πολιτιστική κληρονομιά, και ζητεί τη βαθύτερη συνεργασία μεταξύ των αρχών, της βιομηχανίας και των κοινοτικών φορέων για τη μεγιστοποίηση των βιώσιμων αποτελεσμάτων·

62. ζητεί την υποβολή ετήσιων εκθέσεων στο Κοινοβούλιο σχετικά με την πρόοδο προς τον βιώσιμο τουρισμό, με βάση την επιχειρησιακή ανάπτυξη του πίνακα δεικτών για τον τουρισμό της ΕΕ και μετρήσιμους δείκτες που καλύπτουν το περιβάλλον, τη συνδεσιμότητα, την ετοιμότητα των υποδομών, την ποιότητα της απασχόλησης και την ευημερία της τοπικής κοινότητας, για την τεκμηρίωση των αποφάσεων χρηματοδότησης και των μελλοντικών μεταρρυθμίσεων·

°

° °

63. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή, καθώς και στις κυβερνήσεις και τα κοινοβούλια των κρατών μελών.